

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
leto 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

SLOVENE

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inserate;
Sarajevo št. 7563,
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

Mladina na delu

Vse katoliške mladinske narodne in mednarodne organizacije zaključujejo te dni svoje letne kongrese. Iz teh letnih bilanc veje slej ko prej oni val iskrenega idealnega optimizma, ki črpa svoje sile iz polnosti doživljanja katolicizma, kakor je eden katoliških ideologov Francije ves vzhičen zapisal o mladini, čigar posest je naše stoletje. Po vseh državah se zaključujejo bilance mladinskega dela. Francija jih zaključuje v okviru svoje tolikega občudovanja vredne katoliške renesance, ki je odmevala po vseh sestankih in kongresih mladine od juga do severa Francije. Nemška mladina je uredila svoje zadeve tako, da je lahko še danes v tej dobi nemške katastrofe avantgarda te dni se otvarjajočega nemškega katol. shoda v Essenu. — Vodilne mednarodne katoliške mladinske organizacije pri tem tako nimajo druge ambicije, ko da v vseh zadevah mednarodnega razpravljanja znova podčrtajo svojo voljo intervencije in pomoči opirajoč se pri tem na prepričanost in hotenje slehernega člana svoje petmilijonske armade.

Zanimivo je opazovati gibanje te mladine, ki se tako odločno in uporno stavlja v razmerje in posest vse obširnosti problemov modernega življenja. Dve liniji sta pri vsem tem posebno ostri: zaskrbljenost nad tragično razvrstitev mednarodnega življenja in brezupnost položaja našega ali vpijoč socialno nesrečo našega rodu. Racionalistični temelji ideologije protestantskih mladinskih organizacij je omagal pod težo zlozloca racionalističnega liberalizma in materializma. Preje najbolj glasni in prvi proroki ženevske mednarodne sprave in socialnega mira so se umaknili v plaše sobne anglosaksonske katastrofe. Nemška protestantska mladina išče rešitve v smeri podčrtanega individualnega nacionalizma in se lovi med oblikama »Großhordenstaat in Großkameradschaftsstaat«. Vse se stavlja v tisto melanholično pozicijo senilnega političnega »kvietizma«, ki vključuje dobro preizkušeni politični izolacionizem, ki se danes nenadoma zaverjavati, da je prišla doba, da bo i politika ustvarjala čudeže in da bo v socialni sferi se revoluciji uspelo, da končno vendarle prelomi naravni razvoj življenjskih pogojev.

Silna mora biti danes ideološka fundiranost katoliške mladine, ki se v gibanju kaotičnih vrednot našega razračunavanja ne da speljati na led radikalnih eksperimentov. Z ogradjem tistega zdravega katoliškega tradicionalizma, ki je bil v vseh dobah najpopolnejše življenjski, ki je i v oblikah modernih tendenc i v uravnoteženosti tradicionalnih doživetij ustvarjal svoje svetnike, se ta mladina v vsej veljavi svoje resničnosti podaja na pot, da v Lourdesu moli za spravo med narodi, potem ko si je nakazala svoje nazore v mednarodni spravi, da v Roldueu nakaže svoja pota o socialni reorganizaciji sodobnosti v okviru enciklike papeštva, da na kongresu mladinskih katoliških telovadnih kongresov v Nici zavriska v veselju nad vsebino katoliškega mladinskega sportnega gibanja. Med vsem tem pa kot potokli mirno in tiho zavzvenjo mistična poročila sestankov duhovnega občestva iz centralne mladinskih Vincencijevih konferenc, poročila kongresov Marijinih kongregacij in samo ljubezen izžarjajoča ognjišča iz Garrievih socialnih skicp.

Pa so vespovsod večinoma to ljudje od dvajset do trideset let, ki se ne strašijo ogromnosti odgovornosti, ki se jim tako nevede nalaga. Je to pravi »fronte« mladega katolištva v Nemčiji na kaotično Nietzschejevo »Herrenmenschenstvo« in kruto maščevanje ogoljufane francoske mladine nad areligioznim humanitarnim Gideovim in Proustovim »egotizmom«. Generacija iz l. 1900 je nenadoma zapazila, da je ideološko črpala vse preveč iz bohotnega obilja dobrin liberalnega devetnajstega stoletja in mladina kruto zaključuje, da so se vse te čednosti razblinile obenem s senilnostjo kulturnega, političnega in socialnega patriotizma. Vseposvodsod so bila kruta ta razračunavanja in mladina je pred svojo vestjo in vero ostala čisto skoraj da osamljena.

Človek bi mislil, da je bila prevelika drznost tolika »korajžar« in da bo vsebina kmalu splahnela pred obširnostjo duhovnih zagat in nalog. Vseposvodsod so se v mrzlični obliki pojavljali tipi, a se nikjer vključevali v vektornost principialnosti. V vsem se je zdelo, kakor da je vse to prav slabo modernim zahtevam rekorderstva, kjer je sedemnajstletni mladenič ustvarjal svoj socialni krožek in uspel (slučaj v Lyonu) in je v Parizu v stilu Ozanama Garrieve zbral v podstrežju 10 ljudi in mislil, da najprej ustvarja le neko socialno-literarno igračkarijo, a po 10 letih s 6000 člani sodelavcev na celi črti uspel. Vse je pričakovano strelno nad to preobrazilo, ki je bila skoraj da sumljiva, ko bi ne imela za izpričevalo toliko globoko iskreno doživeto katoliško spontanost, ki je mrzlično živela v žejni vsakodnevnega obhajila in tiho vsakodnevne enourne meditacije.

Se ne danes rušijo res vsi kulturni, politični in socialni principi — kar pa je drugega reda — potem je le moj osebni stav napram vsakdanosti v okviru večnostnih principov in tem popolnoma odločen. Če sem se v tej gigantski sportni borbi danes ogoljufal za rekord, ga hočem doseči jutri. Rušili so se maliki literarnega, političnega in socialnega ustvarjanja in vzkliči so majhni zvezčiči in brošure novega gledanja občečloveške neposrednosti. Pariška »rdeča zona« je začela v reorganizaciji Vincencijevih konferenc in tovarštvu socialnih ekipe, berlinski okovi so začeli v mladinski dobrovolnosti Sonnenscheinovih in Pinchovih ustanov. Francoske in nemške »ojne poljane« blešče v belih šatorih francosko-nemških spravnih katoliških skautskih taborenj.

Bil je to neke vrste katoliški »Sturm und Drang« današnje katoliške mladine na delu, ki s tako očividnimi znaki božjega blagoslova in dopa-

Vzhodni blok pod egido Francije

Kaj predlagajo Sovjeti Franciji

Pariz 26. avgusta. Nekateri listi so te dni prinesli v st. da sta Francija in Sovjetska Rusija sklenili dalekosežno politično in gospodarsko pogodbo. V tej obliki vest ne odgovarja resnici, pač pa je res, da se vrše med Moskvjo in Parizom jako živahna pogajanja, ki naj dovedejo do francosko-ruskega pakta, ki bi bil v resnici velikega političnega pomena, ako bi se podpisal.

Inicijativa za tako dalekosežno pogodbo izhaja baje od strani Sovjetov. Sovjeti so namreč, potem ko so sklenili s Poljsko tako zvani pakt o nenapadanju, pozvali francosko vladu, naj potrdi analogen rusko-francoski pakt, ki je bil sestavljen že 24. avgusta leta 1931 in ki čaka samo še podpisa. V tem paktu gre samo za obojestransko obvezo obeh držav, da druga druge ne bosta napadli, da se nobena od njiju ne bo udeležila kakšne kombinacije, naperjene proti drugi, in da se bosta obdve vzdržali kakršnekoli propagande, naperjene proti državi obliki in obstoječemu redu druge pogodbenice. Francija je podpis te pogodbe vezala na pogoji, da Rusija sklene podobni pogodbi s Poljsko in Rumunijo.

Zdaj se je zglasil sovjetski poslanik v Parizu, Dovgalevski, pri Herriotu in stavlil francoski vladi sledeče pogoje:

1. Francoska vlada naj takoj podpiše uže sestavljeno pogodbo o nenapadanju z Rusijo. Če Francija to stori, potem je sovjetska vlada pripravljena, da takoj za tem sklene s Francijo gospodarsko pogodbo, kakor jo je Francija ponujala že leta 1927. Po tej pogodbi bi Sovjeti vrnili Franciji predvojne carske dolgove v znesku 60 milijonov zlatih rubljev v 62 letnih obrokih.

2. Francoska vlada naj se obveže, da bo prevzame tudi 40% jamstvo za kritje, ki bi jih stavlja diskontaciji sovjetskih menic na pot Francoska narodna banka. Francoska vlada naj prevzame tudi 40% jamstvo za kritje, ki bi jih dovoljevale francoske firme na naročila iz Rusije.

3. Obe vladi naj se obvežeta, da ne bosta izvajali ali podpirali gospodarskega bojkota druga proti drugi, da bosta prepovedali vsako rovarjenje, ki gre za tem, da bi se nasilnim potom strmoglavil režim ali izvajal teror in

organizirala revolucija, naperjena proti integriteti druge pogodbenice.

4. Sovjetska vlada vztraja na tem, da se notranja ruska posojila na pariški borzi notirajo. V to svrhu naj se ruske obligacije opremijo z zlatim certifikatom, po katerem sovjetska vlada jamči za obrestovanje in vračilo obligacij v zlatu.

Dovgalevski je dobil od svoje vlade naročilo, naj podpis pogodbe o nenapadanju čimprej doseže, zato da bi se pogajanja o finančnih in gospodarskih vprašanjih med Francijo in Rusijo mogla začeti že novembra ali vsaj decembra meseca tega leta.

Herriot, ki je načeloma za čim prejšnji pod-

pis politične pogodbe z Rusijo in ki je tudi pripravljen skleniti s Sovjeti gospodarsko pogodbo v smislu ruskih predlogov, je opozoril sovjetskega poslanika, da je edina ovira za pakt med obema republikama dejstvo, da se Rusija še ni pogodila z Rumunijo, dasi je ob sklepanju pogodbe o nenapadanju s Poljsko le-tej obljubila, da bo nemudoma sklenila podoben pakt z Rumunijo. Dovgalevski je izjavil da bo Rusija v slučaju, če se Francija neče ali ne more z njo pogoditi, ne da bi se preje podpisal rusko-romunski pakt, predlagala Rumuniji, naj se v Besarabiji pod kontrolo nevtralne komisije izvrši ljudsko glasovanje, kateremu se bo Rusija brezpogojno podvrgla.

Pilsudski snuje zvezo z Rusijo in Turčijo

Rumunija v velikih škripcih

Tukaj se nehalo nadaljuje diplomatske informacije o tej važni zadevi mednarodne politike. Tem pogajanjem se pripisuje tem večji pomen, ker jih spravlja v zvezo s potovanjem podtajnika zunanjih zadev poljske vlade in najintimnejšega zaupnika Pilsudskega, polkovnika Becka, po Turčiji. Kakor smo že poročali, se je Beck podal v Carigrad in v Angoro, kjer je imel razgovore s Kemal Pašo in drugimi vodilnimi politiki moderne Turčije. Dasi varujejo diplomati o nalogi polkovnika Becka in o njegovih rezultatih največjo tajnost, je dobro znano, da so Poljaki predlagali politično alianco med Poljsko, Turčijo in Rusijo. Kakor se izve, je sovjetska vlada povabila Kemal Pašo, da obišče Moskvjo, kar je Kemal Paša sprejel. Kakor se izve, bo Kemal Paša v Moskvjo podpisal z Rusijo pogodbo o Bosporu oziroma a Dardanelah, kar je silne važnosti za vse države ob Crnem morju, kakor tudi za evropske velesile. Najbolj zadevajo te stvari Rumunijo, ki je zaradi vesti o možnosti rusko-turško-poljske aliance zelo vznemirjena. Zato se je polkovnik Beck, ki je te dni zapustil Carigrad, pojavil v Rumuniji, kjer bo skušal popolnoma razjasniti bodoče odnose med Rumunijo in Poljsko. Poglavitna naloga polkovnika Becka bo, da prepriča Rumunijo, da čimprej sklene s Sovjeti politično pogodbo. Rumunija, ki se

jako težko odloči za tak korak, ako bi se ji ne zamedila posest Besarabije, se opriema resilne bilke, katere ji nuja obisk načelnika generalnega štaba USA, generala Douglasa Mac Arthura, ki bo 20. septembra obiskal Bukarešto. Rumunski listi trdijo, da bo ameriški general proučil med drugim tudi besarabsko vprašanje in da bodo USA, ki ima dobre odnose s Sovjeti, v Moskvji pritiskale na ugodno rešitev v smislu rumunskega stališča. Zdi se pa, da to upanje sloni na precej slabih nogah.

Glavno vprašanje, ki si ga mednarodna diplomacija sprito teh dogodkov postavlja, se nanaša na to, ali se ta preorientacija na Vzhodu vrši po inicijativi Francije ali ne. Večina misli, da ta velika akcija pomeni dalekosežno diplomatsko potezo Francije, ki je izrabila naraščajočo napetost med Sovjeti in Nemčijo v to, da privleče Rusijo nase in da s tem obenem paralizira načrte Musselinija, ki je imel v rusko-turških zadevah v rokah vse inicijative, dokler ni Poljski uspelo, da sklene pakt z Rusijo. Dožim so Nemci izpočetka mislili, da se je Poljska s tem korakom od Francije osamosvojila, se danes večina mednarodne diplomacije nagiba k mnenju, da se je poljsko-ruska zveza sklenila na pobudo Francije.

Nemški drž. zbor bo takoj odgoden

Papen predlaga prisilno notranje posojilo

Berlin, 26. avg. tg. Veliko vprašanje, ali bo nemški državni zbor razpuščen takoj po sestanku v torek, preden bi mogel zahtevati razveljavljanje zasilnih naredb Pappenove vlade, ali pa bo zamenjal Papenov kabinet nov koalicijski kabinet narodnih socialistov in centruma, je bilo zaenkrat rešeno na ta način, da se bo končna rešitev najbrže odložila. Nemški državni zbor se bo sestal 30. avgusta, domneva se pa, da se bo takoj po prečitjanju imen poslancev zopet odgodil, in sicer s pretezo, da se vrši prihodnje dni nemški katoliški shod, in da bo centrum z ozirom na to predlagal, da se nemški državni zbor odgodi za en teden. Domneva se, da so tudi nemški narodni socialisti za ta predlog. Danes in jutri bo državni kabinet razpravljal skoro neprekinjeno, da določi svoj gospodarski program, posebno na trgovsko-političnem polju. Domneva se, da bo von Papenova vlada predsedniku republike Hindenburgu posebno predlagala zasilno naredbo, kako naj se preskrbi zaposlitev brezposelnih. Za kritje tozadevnih izdatkov namerala vlada uvesti prisilno posojilo, ali pa oddajo premoženja. Prisilno posojilo naj bi znašalo 3 odst. premoženja. Do sedaj se je pobiral v Nemčiji premoženjski davek v znesku 3 promile, ki je vrgel lanske leto 350 milijonov mark. Za letošni smatrajo, da bi ta davek prinesel samo še 280 milijonov. Namravano prisilno posojilo bi vrglo torej desetkratni znesek.

Berlin, 26. avg. tg. Državni kancler von Papen bo prihodnji ponedeljek odpotoval k Hindenburgu in tedaj bo prišlo do odločitve v nemški notranji politiki. Sodi se, da bo von Papen takrat prošil Hindenburga, da mu da dekret za razpustitev državnega zbora. Obenem bosta govorila o terminu za nove volitve in o vodilni reformi.

»Germania« danes odločno oporeka temu, da nemški državni zbor ne kaže nobene večine, ki bi bila zmogla dela. List izraža upanje, da bo nemški državni zbor sam ovrzel to trditve.

Posvetovanje v industriji

Berlin, 26. avgusta. AA. Snoči je imel drž. kancler von Papen dolg sestanek z voditelji nemške industrije Kruppom, Boschom in Sie-

denja jadra na morje življenjskega izvrševanja svoje naloge. Globoko zasidrana v svo polnost in obsežnost katolištva hoče in zmora pomagati v mednarodnem, kulturnem in socialnem oziru. Tukaj noben zunanji vidik realnosti, razmer ali političnosti ne more nuditi z vsemi svojimi zaprekami nobenih ovir, ker je kot imaterijalen diktatorski napram materiji, kot metafizičen nedotakljiv po fizičnem in kot večnosten siguren zmage nad časovnostjo.

mensom. Razgovor se je nanašal na predstojee gospodarske načrte vlade.

Državni kancler bo imel govor o tem programu prihodnjega nedelja.

Dobro poučeni listi poročajo, da bo vlada pripravila prav drzne gospodarske načrte dalekosežnega pomena. Ti načrti se ne bodo gibali v dosedanjih tesnih okvirih, vendar pa ne bodo urejevali celokupnega gospodarskega življenja.

Nadaljuje aretacije hitlerjevcev

Kiel, 26. avgusta. tg. Preteklo noč so v Elemenhornu pri Hamburgu aretirali 7 članov narodno-socialističnih napadalnih oddelkov, ki so osumljeni, da so izvršili napade z ročnimi granatami. Oblasti so ta sum utemeljile s tem, da je dejanje priznal pristaš teh napadalnih oddelkov, ki je bil aretiran že prej radi drugih deliktov.

München, 26. avgusta. tg. Narodni socialisti zavračajo kot popolnoma neutemeljeno trditve listov, da bi bil Hitler dobil živčni napad in da je moral oditi v sanatorij. Trdijo, da biva Hitler v svoji stalni poletni vili v Berchtesgadenju.

Hitler išče sporazuma s centrom

Pariz 26. avg. AA. Havas poroča iz Berlina, da je general v. Schleicher po mnenju dobro informiranih krogov formalno odklonil koalicio med centrom in nacionalnimi socialisti. General je izjavil, da je proti taki koaliciiji in da osebno ne bi v njej sodeloval. Po njegovem mnenju je predsedniški kabinet edina rešitev za sedanje Nemčijo.

To stališče obrambnega ministra je tembolj pomembno, ker general v. Schleicher dozdaj ni hotel odkriti svojih namenov. S tem je odpadal kombinacija, ki je spravljal generala Schleicherja na čelo vladne koalicije med centrom in ekrajno desnico.

Centrumska in nacionalna socialistični krogi so glede pogajanj, ki jih imajo o sestavi vlade na Pruskem in o koaliciiji v državnem zboru optimistično razpoloženi. Centrumska pravijo da so se nacionalni socialisti približali stališču katoliškega centruma. Hitlerjevci so sedaj prepričani, da je koalicijski kabinet edina pot do zakonite oblasti.

Poslanec Gregor Strasser, ki vodi ta pogajanja s centrom, je imenu nacionalnih socialistov, je odpotoval v Monakovo, da poroča nacionalno socialističnim voditeljem. Poučeni krogi trde, da bo Strasser zastavil ves svoj vpliv pri vodstvu svoje stranke za sporazum s centrom.

Berlin, 26. avgusta. AA. Vlada je prepovedala komunistično glasilo »Die Rothe Fahne« za osem dni.

Značilen franc. obisk v Berlinu

Pariz, 26. avgusta. Z. V. tukajšnjih političnih krogih pripisujejo velik pomen obisku znanega francoskega narodnega poslanca in predsednika parlamentarnega odbora v zunanjem ministrstvu Andreja Fribourga v Berlinu. Včeraj je bil Fribourg sprejet od državnega kanclerja von Papena in od vojnega ministra generala Schleicherja, nato pa še od državnega tajnika von Büllowa. Trdi se, da je z nemškimi državniki razmotrival splošna evropska vprašanja, posebno vsled tega, ker bo fungiral kot ožji sodruznik Georgesa Bonnetta v Stresi. Poluradno priznava, da je Fribourg odpotoval v Berlin, da prične pogajanja o vprašanju nemškega oboroževanja oziroma o zahtevi Nemčije po ravnopravnosti v oboroževanju. Trdi se, da se pogajanja vodijo zelo prijateljsko in da je zagotovljena možnost direktnih francosko-nemških pogajanj, ker tak sporazum med obema državama ni izključen.

Nemčija zmagala v krožnem poletu

Berlin, 26. avg. tg. Ob 18.36 je kot prvi med tekmovalci v evropskem krožnem poletu dosegel berlinsko letališče Staken nemški letalec Seidemann.

Tudi v CSR nazadujejo državni dohodki

Praga, 26. avgusta. Kljub najostrejšemu izterjevanju davčnih uradov, so državni dohodki zelo zaostali za pričakovanim oziroma budžetiranim zneskom. Donos direktnih davkov v prvih petih mesecih tega leta je namram budžetiranemu znesku zaostal za 17 milijonov Kč. Prometni in lukusni davek je zaostal za 20 milijonov, trošarine pa za 47 milijonov. Ostali davčni dohodki so zaostali za 23 milijonov manj, kar pomeni minus 6%. Najslabše izkušnje je naredila vlada z dvigom cen tobaka, kajti na mesto pričakovanih 1.043 milijonov v prvih petih mesecih je prejela samo 827 milijonov, to je za 216 milijonov ali za 21% manj, nego je pričakovala. To je znamenje, da si ljudstvo mora pritrgovati pri najpriljubljenejših užitkih, tako globokosežna je gospodarska beda.

Optimistični Američani

Newyork, 26. avgusta. tg. Kakor jeseni leta 1929, je začel Hoover tudi sedaj inicijativo za povzdigo gospodarstva s tem, da je sklical v Washington na konferenco voditelje industrije in trgovine. Leta 1929 je Hoover v svrhu obnovitve normalnih razmer zahteval, da se produktivja pomnoži in da se ohrani dosedanje mezdne tarife. Danes so razmere drugačne in upajo v ameriških vladnih krogih, da bodo dosegli s sodelovanjem finančnih in gospodarskih krogov, da bodo mogli zopet zaposliti poldrug milijon do dva milijona brezposelnih s tem, da se uvede petdnevni delavni teden ali šesturni delavnik itd. Ameriška vlada je mnenja, da je kriza že prekoračila svojo najnižjo točko.

Ameriški kapitalizem in ruski boljševizem roko v roki

Pred kratkim je najstarejši ameriški tednik »Saturday Evening Post«, ki izhaja v nakladi 2.500.000 izvodov, objavil dva uvodnika, ki ostro nastopata proti sodelovanju ameriškega kapitala z ruskim komunizmom. Ni točno, tako pravi list, ako se govori brez nadaljnjega o boljševizem petletnem načrtu kot o izključno sovjetski zadevi. Načrt so sicer izdelali v Kremlju, toda za izvedbo se najbolj prizadevajo ameriški kapitalisti. Brez pomoči izven ruskih držav in neboljševiškega gospodarskega sistema, ki je dal sovjedom na razpolago 10.000 inženjerjev in na tisoče drugih tehniških strokovnjakov, bi sovjetski oblastniki še približno ne mogli govoriti o kakem sistematičnem gospodarstvu po načrtu. Sama Amerika, oz. njeni velekapitalisti so boljševikom dali na razpolago četrtino potrebnih človeških sil in denarja.

List nadalje ugotavlja, da so vodilni močje sodobnega kapitalističnega gospodarstva z večkratnimi vezmi navezani na ruske gospodarske načrte. Predvsem vzbujajo boljševiška podjetja, kakor se to sliši čudno, njihove simpatije. Kapital obdružuje gigantske podvzette na ruskem vzhodu. Saj nekaj podobnega dela tudi kapitalizem. Že desetletja, da več kot 100 let je navajen motriti življenje edine pod racionalističnim vidikom. Nadvse simpatično se zato zdi velekapitalizem, ako Kremelj z eno besedo postavlja na noge milijonsko delavsko armado, ki komandira po mili volji semintja, kakor se mu zahoče, brez ugovora, brez odpora. Takšen način gospodarjenja dela globok vtisk na moke, ki se že desetletja prizadevajo, da zatro vsako delavsko razredno gibanje, vsak odpor proti izemanju kapitala. K tem simpatijam se pridružuje tehniška udeležba. Za inženjerje, ki jih je vzgojil kapitalizem, se nudi dražljiva naloga, da morejo zidati in graditi ogromne tehnične naprave. Največje elektrarne, največji rudokopi, največje strojne in avtomatne, največji nasipi in jez, največje naprave za namakanje — vse to je bilo zgrajeno pod vodstvom kapitalističnih strokovnjakov in jih oni vodijo. Racionalna organizacija dela, ki jo tak tehnični sistem zahteva in ki izrazi delovno silo delavca do zadnje strage, je istotako kapitalistična izvorna. Istočasno pa zapadni kapitalizem upa, da

bo sovjetska Rusija prej ali slej postala prostran in hvaležen trg za njegove produkte. Temu upanju se posebno udajajo ameriški krogi in s tem tudi zagovarjajo svoje sedanje sodelovanje z boljševiki, češ, da bodo Rusijo povedli nazaj v kapitalizem. S tega namena se sovjedom dajejo tudi krediti pod tako ugodnimi pogoji, kakor si jih niti kapitalistične države med seboj ne nudijo.

Tako ameriški tednik. Toda, bilo bi napačno, če bi se opozarjalo samo od strani kapitalizma na zvezo med obema gospodarskima sistemoma. Opazuje se tudi obraten razvoj. Vidimo, da ni le velik del evropskega socializma, posebno v Angliji in Belgiji, ampak tudi ruski kolektivizem v bistvu nič drugega kot poizkus ali uresničitev državnega kapitalizma. More se sploh reči, da vsak logično razvit socialistični eksperiment ne more voditi drugam, kakor v kapitalizem z obratnimi oznakami. Oba gospodarska sistema sta si v svojem bistvu sorodna. Spominjamo, da je znani angleški pisatelj Chesterton že ponovno v svojih spisih na to opozarjal. Pred kratkim je dunajski »Schönerer Zukunft« ponatisnil njegov članek, kjer pisatelj z več zgledi opozarja, kako lahek je prehod od enega sistema k drugemu. »Kakor hitro jasno opredelite pojem svobode in imetja, najdete, da sta kapitalizem in komunizem v enakem odnosu do teh dobrin. To ni noben paradoks, ampak mrzlo dejstvo, katerega inteligenca vsaj more razumeti. Celo z gotovo formulo je mogoče to izraziti: komunizem je oblika kapitalizma, kjer vsi delavci dobe enako plačo. Kapitalizem pa je oblika komunizma, v kateri vodilni funkcionarji dobe zelo visoke plače. To je razlika, edina razlika. Oba sistema pa sta anonimna in zahtevata centralistično upravo, ki ne pozna človeka — individua kot takega.«

Radi tega se ne smemo čuditi, ako zapadni evropski in ameriški kapital sodelujeta z ruskim kolektivizmom. Oba sistema je treba premagati. Je izhod in sicer tretji ideal ali bolje drugi, ker oba prejšnja sta v bistvu eno, piše Chesterton v že omenjenem članku: »Ideal, ki je človek svoboden in sme razpolagati z imetjem. Mogoče pa je oboje le v pravem rdu in pravi zvezi.«

Političen program nove rom. vlade

Ljudstvo naj pride do svobodne besede — Proti politični in gospodarski korupciji

Belgrad, 26. avgusta. I. Iz Romunije poročajo, da je danes na seji senata govoril romunski minister za trgovino in industrijo Madgearu in je brez dvoma v imenu celokupne vlade očital glavne smernice nove romunske politike. Sedanji romunski parlament, tako je izjavil Madgearu, je rezultat prvih svobodnih volitev v romunski zgodovini. Te volitve so upravičile v polni meri veliko zaupanje, katerega je romunski kralj izkazal svojemu narodu. Ravno zato pa nastaja čimvečja potreba, da se politične stranke novega parlamenta zedinijo v skupnem delu za izvršitev ustavnega dela in da na ta način pripomorejo, da se uveljavijo pri vodstvu države močne politične osebnosti. Nato je Madgearu na široko orisal ustanovitve, razvoj, delovanje in uspehe romunske narodno-kmetijske stranke. Kečar je je ta stranka predlagala v parlamentu — in tako je bila na delu tudi na mednarodnem polju —, da naj se uvedejo v Evropi preferenčne ugodnosti in korist poljedelskih držav, torej isto, kar hočejo danes veslele priznati srednji in vzhodni Evropi. Narodno-kmetijska stranka je moderna stranka in edina v Romuniji, ki stremi za tem, da se s pravilno usmerjeno državno politiko čimprej pride do ugodnih odnošajev med raznimi pridobitnimi stanov Romunije in do končnega sporazuma med gospodarskim in socialno strukturo države. Temelj romunskega bogastva je njeno prebivalstvo. Zato je tudi pravilno, ako se la temelj vedno bolj utrjuje, ako se mu v gospodarskem in socialnem pogledu zagotovi mesto, ki mu v državi pripada. Liberalna stranka in njena politika so spomini na dobo, ki tone, ker je na

protisocialen način hotela požreiti ono manjšino v državi, kot je vsled slabe samoobrambe kmetijski stan, katerega ni nikdar čutila, kar ni bilo v korist države, še manj pa v korist dobrega romunskega kmeta. Sedanja vlada se bo tudi trudila, da polagoma ustvari in oživi narodno industrijo, posebno pa da industrializira poljedelstvo, da bi na ta način povečala dohodke kmeta. V to svrhu bo poklicala iz inozemstva večje število inženjerjev, agronomov. Najbolj zanimivo delo nove vlade pa je, da napoveduje ustanovitve posebne ankete komisije, ki bo natančno preiskala, kdo je odgovoren za nerede v romunskih financah, katere je v svojem uradnem poročilu navedel francoski strokovnjak Charles Rist, kajti izgubljeno zaupanje v inozemstvu se mora na vsak način pridobiti nazaj, ker Romunija računa v veliki meri na inozemske kredite pri delu za obnovo svojega gospodarstva. Ista komisija bo imela nadalje nalogo, da preišče vire bogastva nekaterih romunskih državnikov in še vedno aktivnih politikov, ki so na tajnivem način prišli v kratkem času do velikega premoženja. Romunska vlada bo zatorej z vsemi silami delala na moralni okrepitvi države in stalno kontrolirala dohodke in premoženjsko stanje vseh onih, ki državo v imenu naroda vodijo. Govor ministra Madgearua je vzbudil povsod največjo pozornost in zlasti vznemiril liberalne kroge. Ker je bil ta govor podan v adresni debati, se namreč smatra, da glavne misli, ki so bile tako odkrito povedane, našle odobravanje tudi na najvišjem mestu.

Sanjurjo prepeljan na Balearske otoke

Madrid, 26. avg. Ž. General Sanjurjo je bil prepeljan danes iz vojaških zaporov na Balearske otoke. Njegov sin, ki je oproščen, je stavljen na razpolago policijskemu šefu.

Madrid, 26. avg. AA. Listi priobčujejo podrobnosti o tem, kako je general San Jurjo prebil dan po razglasitvi smrtnih obsodbe. Ves popoldan so bili pri generalu trije njegovi prijatelji. Eden teh je izjavil poročevalcu Havasa, da je bil general San Jurjo ves čas nenavadno miren in da ni kazal niti najmanjšega znamenja potlosti ali strahu. S svojimi prijatelji se je veselo razgovarjal, se z njimi šalil in igral karte. Svojim prijateljem je med drugim izjavil, da je že vse doživel, le čustva ne, ko bo stal pred puškami.

Ko so zvečer vstopili v njegovo celico sodni uradniki, da mu sporoče predsednikov sklep v njegovo korist, je general San Jurjo baš tedaj večerjal s svojim sinom. Mirno je vstal, rekel svojemu sinu »Dober tveč«, nato poslušal sodne uradnike, se jim zahvalil in zopet v največjem miru prisedel k mizi.

Madrid, 26. avg. Ž. Potrjujejo se vesti, da so monarhistični krogi nameravali izvršiti prevrat, pri katerem ni sodeloval Sanjurjo in so bili zaradi vstaje od 10. avgusta zelo iznenadeni. Policija od včeraj naprej mrzlično nadaljuje preiskavo. Aretiranih je bilo večje število voditeljev monarhistične zarote v Madridu, ki ni imela s pokretom generala Sanjurja ničesar skupnega. Voditelja tega pokreta, generala Cabalcanti in Perez bosta najbrž obsojena na smrt, ker je prišlo v Madridu do krvavih dogodkov.

Dunajska vremenska napoved. Temperatura bo še narasla. Večinoma jasno, samo na zapadu Avstrije bo morda lepo vreme moteno.

Zagrebska vremenska napoved. Povečini jasno in toplejšo.

Pred diplom. borbo med Washingtonom in Tokiom

Washington, 26. avg. Ž. V ameriških političnih krogih je izzval govor japonskega zunanjega ministra Ušide veliko vznemirjenje, ker je izjavil, da bo japonska vlada priznala Mandžurijo vsled tega, ker misli, da bodo stoletna nasprotstva med Kitajsko in Japonsko s tem prenehala. Trditve Ušide, da Japonska ni kršila Kellogovega protivojnega pakta in da priznanje neodvisne Mandžurije ne bo ogrozilo pakta devetih velesil, se smatra v ameriških krogih kot odkrit napad na Zvezo narodov, ali se pa pri tem opozarja, da ameriška vlada ne bo ukrenila preje nobene akcije, dokler ne bo objavljeno poročilo anketne komisije Zveze narodov o položaju v Mandžuriji. USA bo morala najbrže odkrito nastopiti proti japonski politiki v Mandžuriji, kar zna povzročiti hudo diplomatsko borbo med Washingtonom in Tokijem.

London, 26. avgusta. Ž. Iz Sanghaja javljajo, da so japonske ladje, ki so vsidrane v Sanghaju, poslane ojačenje oddelkov v Sanghaju. Japonsko poveljstvo zatrjuje, da so izkrcali čete v Sanghaju zaradi previdnosti, ker so v poslednjem času pričeli kitajski ultranacionalistični elementi z novimi terorističnimi akcijami proti Japoncem v Sanghaju.

Mukden, 26. avg. Ž. Da se zavaruje položaj Japoncev v Mandžuriji in Koreji, je japonska vlada sklenila, da zgradi novo železniško progo, ki bo peljala skozi Korejo in Mandžurijo ter bo zvezana z japonskim morjem. Železnica bo zgrajena kot podaljšek neke mandžurske železniške proge. Vožila bo preko Kirina, Tunona do korejske luke Rašin. Ta luko bo zgrajena zelo moderno.

Tajfun na Formozi

Tokio, 26. avg. Ž. Strašen tajfun je uničil severni del otoka Formoze. Več tisoč hektarov nasadov je popolnoma uničenih po viharju. Mesti Tajhoku in Kelung sta trpeli najhujše. Do sedaj so našli 50 mrtvih.

Diplomati čvekajo, generali vadijo..

London, 26. avg. Polemika med francoskim in italijanskim časopisjem zaradi letošnjih vaj italijanske vojne mornarice postaja čedalje bolj srdita. V to polemiko je poleg oficijalnega »Tempsa« in nacionalističnega »Liberté« posegel tudi malomeščanski »Intransigeant«, ki očita Italiji, da je s temi vojaškimi vajami, ki so bile naperjene proti Franciji, zatajila vse one principe, ki jih je s tako vehemenco zagovarjala na razorožitveni konferenci v Zenevi. Vaje italijanske mornarice, tako nadaljuje francoski list — predpostavljajo nenaden napad na francoske kolonije in na francoski otok Korziko, imajo torej za podlago čin, ki bi bil v popolnem nasprotju z določili Društva narodov. »Italijanske pomorske vaje in razorožitvena konferenca v Zenevi« — tako piše »Intransigeant« — »so pravo merilo za nesigurnost, hinavščino in prevvaro, kateri so izpostavljeni evropski narodi.«

Nato odgovarja »Popolo d'Italia« z izvajanjem, ki se s politične strani odlikujejo po skrajni sovražnosti, ki jo fašistični režim goji proti Franciji in njenim zaveznikom, ki so pa s stališča kronike zanimiva v toliko, ker se iz njih izve, da je bilo letos Sredozemsko morje tja do albanske in jugoslovanske obali pozorišče najintenzivnejših pomorskih vaj tako francoske in italijanske, kakor angleške mornarice. Tako na primer so se sredi junija meseca vršile francoske mornariške vaje v Jonskem morju tik ob vzhodu v Jadransko. Naloga teh vaj je bila, da bi prodrle francoske vojne ladje v Jadransko morje, tako da ne bi jih opazile vojne ladje nasprotnika, razmeščene v Otrantskem kanalu pa okoli Krfa, Patrassa, Argostoli in Navarina. Pri teh vajah sta bili združeni tako severna kakor sredozemska francoska vojna mornarica, kar se je zgodilo prvič po vojni. Izvemo pa tudi, da je slične vaje imela angleška mornarica, ki je vadila v Jonskem morju v smeri proti Jadrani, oprajoč se na otok Krk, ki se smatra za važno bazo blokade v slučaju vojne. Torej je bilo letos v Jonskem morju ob vzhodu v Jadrani jako živahno.

Velike vaje v vzhodni Franciji

Berlin, 26. avgusta. Celokupno nemško časopisje živahno komentira letošnje vojaške vaje francoske armade v Vzhodni Franciji. Vaje se bodo vršile v največji temi. Vojaške oblasti so odredile, da se mora razsvetljava mest za časa vaj skriti na minimum in v nekaterih mestih,

Stopi Bolgarija v diplomatske odnošaje s sovjeti?

Glasovi za in proti

Belgrad, 26. avgusta. I. Iz Sofije poročajo: Povratek dveh industrijalcev, ki sta pred kratkim obiskala sovjetsko Rusijo ter s svojimi izjavami povzročila v nekaterih krogih navdušenje za obnovo normalnih odnošajev med Bolgarijo in Sovjetsko Rusijo, povzroča čim dalje ostrejšo debato v bolgarski javnosti. Včerajšnjijavi predsednika Mušanova, češ, da je za Bolgarijo boljše, da ostane v dobrih odnosih s Sovjetsko Rusijo brez rednih diplomatskih zvez in da so bolgarski komunisti s svojo brezglavo politiko sami najbolj krivi, ako bolgarska vlada še vedno okleva in ostaja rezervirana v vprašanju obnove, sledi danes znameniti uvodnik v »Demokratskem Sgovoru«, ki je glasilo politične skupine profesorja Can-

kov. Članek pravi, da naj Bolgarija prav nič ne sili v osprej in da ni mogoče misliti na obnovo, razen, kadar bo Bolgarija imela zelo močno vlado. Nepravilno kažejo nekateri na zgled Turčije in Italije, kajti ti dve državi sicer vzdržujeta najbolj prijateljsko zvezo z Rusijo, na drugi strani pa tudi najbolj neusmiljeno preganjata boljševizem doma. Članek navaja nato tudi strašne prizore iz septembra 1923, ko so komunisti na krvoločan način poglani v zrak sofijsko katedralo in povzročili na stotine žrtve. Zemljepisna lega naše države, zelo toplo razpoloženje slovanskega bolgarskega ljudstva napram slovanski Rusiji, nadalje velik vpliv, ki ga je Rusija vedno imela na bolgarsko vlado, nalagajo previdnost bolgarski vladi.

Nemci, ki se nad temi vajami zelo zgražajo, pa tudi pripravljajo podobne vaje, v kolikor jih niso že imeli. Dasi je nemška »Reichswehr« malostavilna, pa razpolaga s prvovrstnim vojnim materijalom, ki ga bo ravnotako intenzivno prekusila, kakor ga njena zapadna soseda in njeni prijatelji na jugu. Značilno in zanimivo je samo dejstvo, da evropske velesile in pa USA, ki daje Evropi neprestane lekcije o potrebi razorožitve, naravnost tekmujejo v prireditvi najboljše vojaških vaj, kar jih je bilo po vojni, s tehničnimi in kemičnimi sredstvi ravno v trenutku, ko de-žujejo v Zenevi predlogi istih velesil, da naj se ta nevarna sredstva popolnoma uničijo...

Konec ital. manevrov

Rim, 26. avgusta. Ž. V končni fazi velikih vojaških manevrov v Apeninih, so se pomirile vse sile. Ofenziva rdeče stranke, ki je imela za nalogo, da se iz zasedenih apeninskih gričev spusti v dolino reke Arne in Tibere je naletela na hud odpor plave stranke, ki je izvršila veliko protiofenzivo in zadržala svojega nasprotnika v prodiranju. Voditelj manevrov general Grazioli je dal v trenutku, ko so se vršile najhujše vojne operacije, nalog, da se »sovravnosti« prekinijo. Letalo se je dvignilo v višino 1000 m in napravilo iz bele megle velik križ, ki je naznanil, da se manevri končajo. General Grazioli je dal izjaviti, da so se manevri razvijali v najboljšem redu in da so dali izvrstne rezultate. Zlasti je treba naglasiti hitro kretanje vojnih formacij. Vlada je največja disciplina in red, kljub naporom, ki jih je zahteval manever od vojaštva. Poveljnik je izjavil nadalje, da je italijanski vojak zelo dober in da je zadovoljstvo gledati v tako hbrne čete. Sodelovanje fašistične milice pri vojnih manevrih je bilo zelo koristno. Fašistična milica se lahko uporabi za najtežje operacije. Jutri bo v Peruggi pregled vseh čet, ki so sodelovale v manevrih. Vojaški paradi bo prisostvoval kralj, vojvoda d'Aoste, predsednik vlade Mussolini, ministri, zastopniki italijanskih zborno, generaliteta in inozemski atašei.

Grški list o Venizelosu

Atene, 26. avgusta. I. »Politika« piše: Kadar se Venizelos ne nahaja na oblasti, potem vedno preneha biti tudi grški patriot in Grčija takoj preneha biti njegova domovina. On bo svoji politiki zvest, kadar je na čelu, in si misli, da naj pride za njim potop. Saj se niso pozabile njegove izjave pred pariško poroto proti grškemu poglavarju države l. 1917, saj se niso pozabile njegove intrige v Angliji proti posojilu, katerega je Grčija prosila l. 1921, saj se niso pozabile njegove zahrbtne borbe proti Grčiji l. 1927, ko je onemogočil drugo grško posojilo. Toda kljub temu se lahko reče, da je škoda, katero je doprinesel Grčiji, ko je vladal, še vedno mnogo večja od škode, katero je povzročil v opoziciji. List izraža upanje, da se bo 25. septembra narod vendarle otrešel tega velikega škodljivca domovine. Tako se piše v Grčiji o predsedniku vlade.

Bivši kralj Allonz bo boter

Belgrad, 26. avgusta. I. Krst novorojenega sina princeze Ileanne in nadvojvode Antona bo 31. avg. na Dunaju v prisotnosti jugoslovanske kraljice Marije in romunske kraljice matere Marije. Boter bo bivši kralj Allonz, ki se trenutno nahaja na Češkem.

Angleški liberalci groze z izstopom iz vlade

London, 26. avgusta. Ž. Ministrski predsednik MacDonald je danes dopoldne odletel z letalom iz Loughmoutha v London. Z drugim letalom ga je spremljal zunanji minister John Simon.

London, 26. avgusta. Ž. Ministrski predsaednik Mac Donald, ki pride s Škotske z letalom, je sklical za jutri sejo vlade. Danes je prišla iz Ottawa britanska delegacija. Vzrok jutrišnje seje je v tem, da so liberalci nezadovoljni s carinami na življenjske potrebščine in so sklenili, da izstopijo iz vlade.

Letošnja žetev hmeljja

Praga, 26. avgusta. Ž. Srednje evropski hmeljarski urad v Zlatcu objavlja uradne številke iz raznih hmeljarskih pokrajin, iz katerih se posnema prvo ocenjevanje letošnje hmeljске žetve. Iz tega poročila izhaja, da bo znašala celotna letošnja hmeljška žetev 303.400 do 331.600 stotov. Od tega bo pridelala Nemčija 111 do 116.000 stotov, Češkoslovaška 114 do 129.000, Francija 13 do 15.000, Poljska 28 do 30.000, Jugoslavija 23 do 27.000, Bolgarska pa 13.000 stotov. Kar se tiče kakovosti češkoslovaške žetve, se navaja, da bodo tam trgali samo zeleni hmelj in hmelj dobre barve, ki bo najboljši za pivo.

Demanti

Belgrad, 26. avgusta. AA. Pooblaščenec smo demantirati vest agencije »Stefanie«, objavljeno dne 26. avgusta v italijanskih listih, da sta namreč jugoslovanski banki »Jadransko-Podunavska banka« in »Jugoslovanska banka« zahtevali moratorij.

Prav tako je netočna vest agencije »Stefanie«, da je Jugoslovanska Union banka zahtevala moratorij. Res pa je to, da je ta banka zahtevala neke olajšave po § 5 zakona o zaščiti kmetovalcev, o čemer so jugoslovanski listi že poročali.

Jadransko-Podunavska banka in »Jugoslovanska banka« opravljati svoje posle povsem normalno.

Drobne vesti

Belgrad, 26. avg. AA. Prometni minister je dovolil, naj se tarifa za izvoz pšenice, rži, ječmene, z ržjo pomešane pšenice in moke, ki velja od 1. avgusta t. l., razširi tudi na ostale mlinске proizvode. Izjema so otrobi, za katere velja posebna izvozna olajšava.

Belgrad, 26. avg. I. Za načelnika finančnega oddelka pri finančnem ravnanstvu v Ljubljani je postavljen v 4. skupini 1. stopnje Stefan Sušec, za višjega monopolnega kontrolorja v 6. skupini pri tobačni postaji v Stocu je imenovan Ladislav Grabovec, za višjega davčnega kontrolorja v Splitu je imenovan Rudolf Hrst, do sedaj v Imoekom.

Split, 26. avg. Ž. 1. septembra pripluje v Split velika angleška potniška ladja »Standard« s 626 angleškimi potniki. Ladja pride iz Benetk. V split-skem pristanišču zasedrana od 7 jutraj do 5 zvečer in si bodo izletniki med tem časom ogledali zanimivosti Splita, Solina in Trogirja. V hotelu Bellevue bodo priredili skupno kosilo.

Rekord v plavanju

Dortmund, 26. avg. AA. V prisotnosti 200.000 gledalcev je švicarska plavalica Ruth Litzig postavila nov svetovni rekord v plavanju. Plavalica je vztrajno 73 ur in 30 minut. Prejšnji rekord je postavila Angležinja Mercedes Pleitz z 72 urami 9 minutami.

Smrt bogatašnje

Newyork, 26. avg. tg. Po večletni boleznal je umrla danes v Chicagu Rockefellerjeva hči gospa Edit Mac Cormick. Pokojnica je bila vedno pravo središče družabnega kramljanja in je imela svetovno znano biserno verižico, ki je veljala 2 milijona dolarjev. Bila pa je tudi lastnica dragocenosti ruske cesarice Katarine. Pred zadnjo krizo so cenili njeno premoženje na 40 milj. dolarjev.

Letošnja tujska sezona na Slovenskem

Ljubljana, 26. avgusta.

Resnica je, da Slovenija prav znaten del dohodkov črpa iz tujskega prometa. Obstoj in blagostanje mnogih slovenskih krajev je navezan na to, koliko bo tujcev prišlo čez leto k njim in kako bo s tujsko sezono. Veliko delo je bilo potrebno, da se je tujski promet pri nas dvignil, saj sta na tem delala dva slovenska rodova. V letih po vojni je to delo doseglo prve vidne sadove. Največji uspeh pa je bil nedvomno l. 1930., ko je bil dosegaj tujskega prometa pri nas najživahnejši in je prinesel Sloveniji tudi največ dohodkov. A neugodni časi, ki so sledili, so povzročili, da nismo mogli več vzdržati tako močnega pospeševanja tujskega prometa in da pomeni že leto 1931. številčno in po dohodkih nazadovanje, kakor tudi letošnja tujska sezona. Upajmo pa, da se bodo časi izboljšali in da bomo potem zopet nadaljevali z istim vzgonom dela, ki je dovedel do tako lepih uspehov v l. 1930.

Letos je bila tujska sezona v začetku leta prav ugodna, kar je povzročilo pač vreme ugodno za zimski sport. Mnogo je zimski sport privabil letošnjo zimo zlasti gostov z juga države. Začetek letne tujske sezone pa je bil skoraj klavren in so tujsko prometne podjetnike v naših letoviških krajih že obhajale najbolj zle slutnje. Pesimizem je bil pretiran, zlasti, ker se je že julija neugodno vreme zelo popravilo, tako da se je tujska sezona znatno izboljšala, še bolj pa v avgustu. Številčno morda ne bomo toliko zaostali za lanskó sezono — za predlansko vsekakor — pač pa bomo najbolj zaostali za lanskimi dohodki. Vsak letoviškar in gost letos neprimerno bolj varčuje, kakor je lani. Zelo pa je škoda, da so izostali v večji meri inozemski gostje, ki imajo mnogo sitnosti z deviznimi zaporami, vendar pa so gostje z juga države, ki so po večini dobri plačniki, prišli v večjem številu.

Na razpolago imamo nekaj številc iz vse Slovenije, ki veljajo za obisk tujcev od 1. januarja do 31. julija. Letos so letoviške občine mnogo bolj pridne in se zelo zanimajo za statistiko tujcev ter redno pošiljajo Zvezi za tujski promet svoje podatke. Čeprav je vsa Slovenija eno samo letovišče, vendar vodi Zveza za tujski promet statistiko za 48 občin. Razen pelih, med katerimi sta tudi Rogaska Slatina in Dobrna, so vse občine že poslale svoje podatke. Druge pa še bodo. Med vsemi 48 občinami pa ni niti ene notranjske! Kako zelo se pritožujejo Dolenjci, ko so bili zapostavljeni, Notranjci pa kar molče. Niti Cerkljica, niti Loška dolina, ne Planina, ne Borovnica, ne Vrhnika, ne Logatec, niti kak drug lep notranjski kraj, bogat lepo, naravnih čudes (Cerkljsko jezero, Pekel, jame, presihajoče vode, slapovi Ljubljanske, znamenitosti Loške doline), vse to se zdi tujcem še vedno nezanimivo. Krive so po večini temu notranjske občine same, ker se ne zgamejo in ne sledo podjetni Gorenjski. Najprej morajo Notranjci nekaj sami napraviti za svoj tujski promet, potem bo šele prišla

Zveza za tujski promet in drugi činitelji, kakor banovina, država itd.

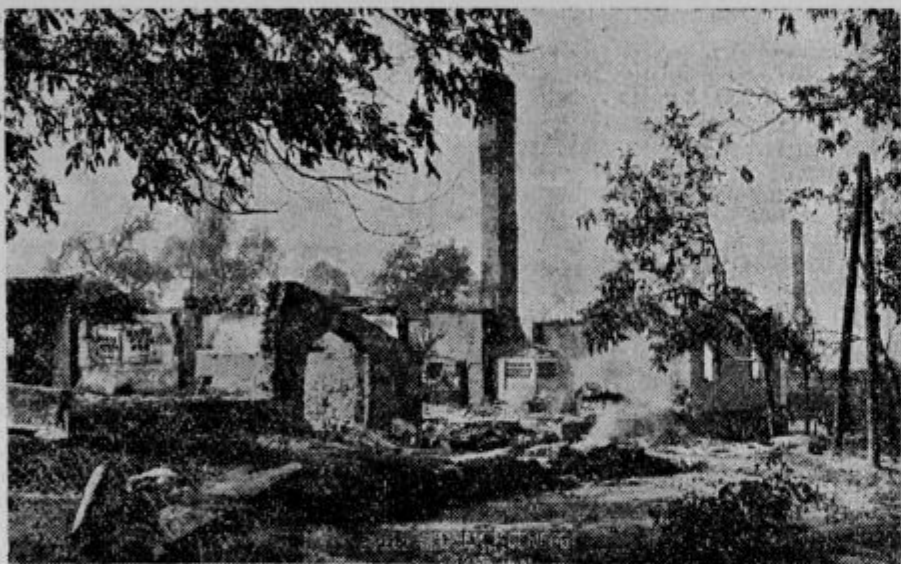
Močno je letos nazadoval Bled. Letos ga je obiskalo 6671 tujcev, lani v istem času pa 9988. Nočnin je bilo na Bledu 42.344, lani pa 92.507. Bohinjsko Bistrico je obiskalo 764 tujcev, lani 976. Celje 5164, lani 6583; Dovje-Mojstrano je obiskalo letos mnogo več tujcev, kakor lani — posledica zimskega sporta — namreč 1282, lani pa 538; Kočevje je lani obiskalo 2605 tujcev, letos pa 826 (lani so bile velike slovesnosti v Kočevju); Kranjska gora je imela lani 2774 obiska, letos pa 1998 (zdi se, da bo skupni obisk vsega leta letos prav takšen, kakor lani); Laško je letos obiskalo 499 tujcev, lani pa 579. V Ljubljani je bilo letos 22.457 tujcev, lani pa v istem času 27.458. Poslovno se je mudilo v Ljubljani 6134 oseb. Nočnin pa je bilo letos v Ljubljani skupno 40.777. Velik tujski obisk beležita še Novo mesto, in sicer lani 1080, letos pa 1889, ter Ptuj, ki je imel letos 1703 tujskega obiska. Drugi kraji imajo pod 1000 tujcev.

Supno je letos letovalo v Sloveniji 49.788 oseb, od teh je bilo Jugoslovancev 36.715, Avstrijcev 4290, Čehoslovakov 2073, italijanskih državljanov 1519, Nemcev 1579, drugi pa so bili pripadniki drugih narodov. Med tujci je bil na primer en sam, ki je navedel za svoje državljanstvo — Avstralijo. Ta statistika seveda ni popolna, služi pa dovolj, da si o letošnji tujski sezoni ustvarimo jasno sliko. Iluzije niso na mestu, prav tako pa tudi ne pesimizem. Za sedanje čase je letošnja tujska sezona še kar srednje dobra.

Za naš tujski promet je tudi posebno važen obisk Madjarov, ki je letos zaradi deviznih zapor zelo občutno padel. Dne 13. t. m. je stopil v veljavo tujsko prometni sporazum med našo državo in Madjarsko, s čimer je zelo olajšan prihod tujcev, madjarskih državljanov v našo državo. S tem sporazumom je mogoče nabavljanje potrebnih denarnih sredstev, kar omogoča daljše bivanje v naši državi, našim tujsko prometnim institucijam pa je omogočena lažja propaganda. Madjari zlasti radi obiskujejo Bled in Rogasko Slatino. Lani je bilo na Bledu 514 Madjarov, v Celju z Doberno 119, Ljubljano je posetilo 508, v Rogaski Slatini je bilo 825 Madjarov. V vsej dravski banovini je bilo l. 1931. 2132 Madjarov na letoviščih, l. 1930. 2361, letos do zadnjega julija pa samo 463. Kako velikega pomena je ta sporazum z Madjarsko, je razvidno iz teh številc.

Slovenci moramo paziti na tujski promet pri nas in izbrati vse njegove možnosti (ne smemo ga pa seveda zlorabljati), da bo naš skupen narodni dohodek čim večji, kar se bo poznalo tudi celoti. Slovenci pojdemo poleti taborit v našo pristo naravo in na počitnice na kmete, v naša letovišča pa naj hodijo tujci, ki jim moramo nuditi vse ugodnosti, ki jih zahtevajo. Če je letošnje leto veljalo propagandno za Dolenjsko, in sicer s precejšnjim uspehom, mora prihodnje leto veljati propagandno za Notranjsko!

Po požarni katastrofi na Oneku

Kočevje, 24. avgusta.

Vsa Kočevska stoji pod vtisom strašnega požara, ki je upelnil najlepše in največje zgradbe in domove v vasi Onek. Venomer se vzpenjajo proti Oneku ljudje od blizu in daleč, ki žele na lastne oči videti, kakšen je obseg požara, ki je bil viden ne samo po Kočevskem, marveč tudi po ribniški dolini. Kočevski gasilci so včeraj še ves dan gasili. V kletih in v obzidjih je še gorelo. Suho travno, kjer je še ostalo, tli in zvečer pošastno žari. Ljudje hodijo mimo svojih podrtih obupani in zaskrbljeni. Strah se je sedaj umaknil silni skrbi, kako postaviti sebi nov krov, dov domok. Vsa kemu, ki pride gledat njihovo nesrečo, pripovedujejo o nesreči živo in brez pretiravanja, saj živi še v njih strašna slika, ko jim je nenasični ogenj uničil v par urah to, kar so morali oni leta in leta, nekateri skozi vse življenje graditi.

Javno mnenje se čezdalej bolj nagiblje k temu, da je bil ogenj podtaknjen. Köstnerjev sosed gosp. Laekner namreč trdi, da je natanko videl, kako je Köstnerjev skedenj zagorel hkrati od vseh štirih strani. Köstnerjevi sami so še spali, ko je požar izbruhnil. V sami spodnji obleki so zbežali na prsto, ne da bi mogli sploh kaj odnesti iz goreče hiše. Šele požrtvovalni gasilci iz Mozlja so

rešili gostilničarju Köstnerju denar in druge dragocenosti ter iz hleva živino. Vendar so morali obe kravi, ki so ju rešili, že včeraj pobiti, ker sta dobili v ognju prevelike opekline.

Orožništvo preizkuje vzrok požara. Ljudje radi odgovarjajo, saj bi bili radi sami na jasnem, kako je prišlo do tako strašne nesreče. Obenem se ugotavlja vrednost požganih poslopj, oprave in živine, ki je pogorela. Pogorelci so bili zelo malo zavarovani in je zato nesreča toliko hujša. Njihov obup raste čezdalej bolj! Bliza se jesen in za jesenjo huda, ostra zima, ki je tako znana na Kočevskem. Kdo jih bo hranil, kdo oblači sedaj, ko so postali pravi berači?

Rdeči križ, kočevski mesarji in trgovci in druga humanitarna društva v Kočevju so poskrbela že drugi dan za prehrano ubogih pogorelcov. Zanje se kuha na prostem. Kočevski mestni avtobus jim vozi pitno vodo, ker je v vsej vasi ni niti kaplje. Pomoč nesrečnim pogorelcem, da si postavijo zopet svoje domove, je nujna in prepotrebna. Zato je obračamo na javnost, da prisloži na pomoč pogorelcem, vsak kolikor zmore in premore. Enako se obračamo na državne oblasti in industrijska podjetja, da pomagajo tem ljudem, kajti hitra pomoč dvakrat zaleže!

Vihar podrl delavčevo stavbo

Slovenjgradec, 25. avgusta.

Letos si je par podjetnih delavcev s prihranki svojih žuljev in znoja svojega obraza postavilo svojo lastno streho. Tako si je tudi Franc Smrtnik, žagar pri Pečoljarju p.d. Gradščarju, kupil na legenskem polju majhen košček zemlje, kjer si je postavil svojo leseno hišico. Sam si je ob prostem času izkopal temelje in izvršil po dobjenih načrtih temeljna zidarska dela, kamor je potem po stavbeniku dal napraviti ogrodje za svojo leseno stavbo, ograjeno od zunaj in znotraj z deskami. Takih stavb smo dobili v tem letu že več v tukajšnji okolici. Pred dobrim tednom je stavbenik končal svoje delo, postavil ogrodje in napravil ostrežje, katerega je bilo treba samo le še pokriti.

Po daljši hudi suši, ki je vladala tudi pri nas, se je pretekli terek popoldne začelo nenadoma oblačiti in pripravljati k dežju. Nastal je silen piš z močnim vetrom in burjo ter močnimi vrtilinci, ki so zlasti po legenskem polju navadno zelo močni. Tak vrtilinec je butnil v napol dokončano stavbo in v nekaj trenutkih je 15 metrov dolgo in blizu 8 metrov široko ostrežje z ozrodilom

vred s silnim hruščem padlo na tla. Pri padcu se je ostrežje zelo polomilo in vse križem razvezalo.

Vse delo in trud uboga žagarja je zastoj. Smrtnik trpi radi tega okrog 5000 Din škode in ponovno delo za najmanj 14 dni, da bo zopet vse spravil narazen, zložil kakor spada skupaj in zopet postavil. Na lice mesta je prišla komisija, ki je ugotovila, da je vzrok te nezgode iskati edino le v tem, ker niso bili dobro zvezani spodnji deli pri ogrodju in niso pokončeni stebri ležali v ležalji in tudi niso bili pritrjeni z zrebli ali z lesenimi klini.

Metlika dobi vodovod

Metlika, 24. avgusta.

Tu se mudi že tretji dan komisija banke uprave z g. inž. Šturmom, načelnikom hidrotehničnega oddelka banke uprave na čelu. Preiskujejo, kje bi dobili primerne vodne vire. Želeli je, da bi Metlika in nekatere okoliške vasi čimprej dobile vodovod, saj ravno v sedanji veliki suši čutijo ljudje in živina, kaj je pomanjkanje pitne vode.

SCHICHTOV

RADION

pere sam

in-hitrejše

in-belejšše

in preprosto
kakor A-B-C

RAZTOPI
Radion v mrzli vodi

KUHAJ
v raztopini perilo 20-30 minut

IZPIRAJ
perilo najprej v gorki, potem v mrzli vodi

Smrt slovenskega učitelja

† Šolski ravnatelj Alojz Trobec

Šoštanj, 25. avgusta.

V Šoštanju je dne 25. t. m. umrl šolski ravnatelj v pokojih gospod Alojz Trobec. Rojen je bil 20. VI. 1861 v Gornjem gradu. Po končani osnovni šoli v rojstnem kraju, je posecal učiteljske v Mariboru od 1875 do 1880. Služboval je nato 45 let, v Rečici ob Sav. 8 let, v St. Ilju pri Velenju 18 let in končno v Šoštanju 19 let, nakar je stopil v pokoj leta 1925.

Bil je ves čas svojega službovanja izredno marljiv, značajan in Slovenec. Slovenstvo je kazal javno tudi v najhujših dneh pred in med vojno in njemu se imamo v veliki meri šoštanjčani zahvaliti, da je bilo pri nas vedno dovolj narodnega življa. Njegova šola je vzgajala cele generacije v slovenskem duhu. Bil je svojemu podrejenemu učitelstvu dober tovariš-vodja, učencem očetvsko-ljubezniv učitelj, ljudstvu pa nadvse prijazen svetovalec. Tako ga je ljubilo mlado in staro in če so ga upoštevali ter spoštovali tudi njegovi narodni nasprotniki!

Z svojo družino je zelo skrbel. Saj ni malenkost za učitelja, študirati štiri otroke hkratu! Dve hčerki in en sin so se posvetili učiteljskemu poklicu, eden pa je inženjer pri drž. rudniku v Velenju.

Poleg dela v šoli in poleg skrbi za družino, je pa našel še vedno dovolj časa za razno udejstvovanje na gospodarskem in društvenem polju. Ljubil je slovensko pesem in godbo, rad je sodeloval pri raznih dramskih prireditvah, bavil se je s sadjarstvom in našel vedno časa za svoje strokovno učiteljsko društvo.

Za njegove zasluge na šolskem in narodnogospodarskem polju je dobil več priznanj. Šolska oblast mu je podelila naslov šolskega ravnatelja, občini St. Ilj pri Velenju in mesto Šoštanj sta ga imenovali za častnega občana.

Pred dvema letoma je praznoval v Rogaski Slatini čil in zdrav s svojimi maloštevilnimi tovariši petdesetletnico mature, zdaj pa nastopa pot v večnost. — Slava njegovemu spominu!

K Trem iaram!

Belokranjska božja pot

V turških časih, ko so zagoreli kresovi tam onstran Kolpe na Lipniku in oznanili slovenskim krajem krvavo turško nevihto, tedaj je veljalo: vsi na boj ali pa na varno! Bejevit belokranjski močje iz hližnjih krajev so pohiteli še k trifarski Mariji, ki je prav v teh časih, časih strašnega trpljenja in gorja, s svojim prebudenim srcem in sedmimi meči, postala poroka zavetnica in pomočnica v boju zoper Turke. V letu 1483 je papež razpisal celo posebne trifarske odpustke za trifarske romarje in branilce te božje poti proti Turkom. Skozi dolga stoletja je ta božja pot kljub vsemu pustošenju obstala in slovela. Na tisoče in tisoče vernih je iskalo in našlo tam tolažbo. Po dva dni in več so hodile procesije peš in prepevaje so se vračali na svoj dom.

Od nekdanjih, bolj številnih romarskih shodov enajvečji na Jernejsko nedeljo, letos bo 28. avgusta in naslednji »Angelsko nedeljo«. Posebno prvo nedeljo se zbere ogromna množica romarjev, ki pridejo po 4 in več ur hoje, mnogi na vozovih in v vlakom. Žumberčana, Hrvata in Slovenca sreča, kjer hoče v tipičnih narodnih nošah, kakršne so po bližnjih in daljnih vaseh še v navadi.

Nekateri pridejo, da opravijo z Bogom svoj obračun in ima v soboto popoldne in v nedeljo šest spovednikov obilo posla, drugi pa pridejo bolj iz radovednosti, mnogi tudi po »kšeftu« in zabavi. Vsega je dosti: molitve in petja, veselja in zabave, smrt pa kosi jance, katerih spečejo znani in priznani vivodinski »pečenarji« čez 100 na prvo nedeljo.

V prejšnjih ugodnejših letih se je pri Treh farah ta dan že dobila nova »portugalka«, letos je ne bo, ker se še komaj kak grozd dobi in je do novega vina še daleč. Pa je zato starega, boljšega vina še dovolj in ga bo prav poceni dobili. Kar po pet litrov skupaj se ga bo dobilo za 20 Din, kolikor bo kdo hotel. Tudi na litre in pol litre bo prav poceni.

Tako pričakujemo veliko gostov od vseh strani, posebno še od Ljubljane, odkoder bo vozil kot običajno izletniški vlak za polovično ceno, ki še ravno pravi čas pride do zadnje maše. Kdor ima kak opravke ali kakega prijatelja, ki bi ga rad obiskal, naj si samo karto kupi do Rosalnice, ki so še 10 minut od trifarskih cerkva, nazaj se bo peljal zastoj do svoje vstopne postaje.

Franckova ameriška metoda

Ljubljana, 26. avgusta.

V Ameriki imajo potujoči dijaki, brezposelni delavci in revni poltniki na cestah navado, da z mahanjem rok prosjajo pri avtomobilistih, naj sprejmejo na svoj avto in jih odpeljejo vsaj do bližnjega mesta. Na ta način tisoči in tisoči prepotujejo razdalje od oceana do oceana.

Na to ameriško misel je prišel te dni kar sam od sebe — v časopisih vendar ni mogel brati o tem — 9letni potepinček Francek od D. M. v Polju. Na cesti si je izprosil pri soferju, da ga je vzel do Ljubljane. Tu je Francek našel zopet drugega soferja in nemara po poti še kakšnega tretjega, tako da se je Francek nasenkrat znašel v Kranju, ne da bi bil kaj plačal za vožnjo. S čim pa naj tudi plača, ko je imel na sebi le raztrgane hlače, s še bolj raztrganimi čepi? V Kranju je Francek kmalu preprosil nekoga dobrega gospoda, da mu je podaril 4 dinarje. Znal ga je namreč tako lepo in zaupljivo pogledati, da se je gospodu omečalo sree. Ampak — mestna gosposka v Kranju ima policijo in ta policija je Franceka zagrabil in ga dajala v mestni prižon. Francek je moral kmalu romati v Ljubljano in ga je danes kranjski stražnik privedel na mestni socialni urad. Na mestnem socialnem uradu so dali dečku belega kruha in sadja, Francek pa je še izbiral med suhim in svežim kruhom ter se odločil za suhega. Vso malico je seveda veselo pohrustal. Pri tem pa je ves čas v pesti tiščal podarjene mu 4 dinarje. S socialnega urada so o begunčku obvestili županstvo v D. M. v Polju. Okoli pol dne je prišel dečkov oče.

Fantek, ki se ni zbal ne dolge vožnje, ne gosposke v Kranju in v Ljubljani, je prišel takoj cviliti in jokati, ko je zagledal očeta. Najbrž je že kar uganil, kaj ga čaka doma. Fantek pa je moral le domov ter je po poti milo pogledoval za avtomobili, s katerimi se je tako prijetno voziti.

★

Ljutomer

Na naši Glasbeni šoli se vrši vpisovanje učencev v četrtak, 1. in v petek, 2. septembra od 8—12 v glasbeni sobi. Pončevali se bodo sledeči predmeti: klavir, gosli, čelo, mladinsko petje, teorija in pihala. Vse drugo je razvidno na letakih in na tabli v veži Glasbene šole.

V osnovno šolo se vrši vpisovanje v četrtak, predpoldne. V petek ob 8 je otvoritvena služba božja. V soboto se prične redni pouk.

Ljubljana Vsak dan jih srečujem

Ljubljana, 26. avgusta.

Poleg kopice vrlin, s katerimi se lahko ponosa del nadobudne ljubljanske mladine, je treba posebej naglasiti eno njenih glavnih »vrlin«: nje- no vztrajnost. Pa ne vztrajnost v zagovarjanju kakršnegakoli svetovnega naziranja, v gojitvi te ali one sportne panoge, v odločnosti, v borbi za narodne ideale, v ljubezni do domovine — in kar je še drugih takih lepih reči. Ne! Povsem drugo vztrajnost imam tu v mislih: vztrajnost v brezobzirnosti do drugih ljudi. To svojo brezobzirnost mladi ljudje, ki so z bontonom skregani, podjetno uveljavljajo povsod: na ljubljanskih ulicah, v javnih lokalih, kakor so: kino, gledališče, kavarne itd. Bogato kolekcijo slik bi imel foto-reporter, ki bi takšne primere brezobzirnosti ujel v kamero v leku enega samega dne, in debelo knjigo kronist, ki bi zraven napisal primeren tekst.

Naj vam za prvo silo postržem samo z enim takšnim prizorčkom. Za njegovo resničnost in nepotvorjenost vam jamčim!

„Grozno tain!“

Njemu je približno 18, njej komaj 16 let.

Sta stalna obiskovalca »kulturnih« filmov ala »BOMBE NA MONTE CARLO« s sodobnim sportnim tipom Hansom Albersom v glavni vlogi. Vse znamenite filmske zvezde in zvezdnice z zvoničnimi imeni: Path in Patachon, Harry Piel, Hans Albers et cetera vam znata naštet na pamet in se silno navdušujeta zanje. Za umetnika ala Chaplin, Jannings in Conrad Veidt pa se ne ogrevata posebno...

Pikantne pustolovne prizore si on in ona med predstavo sladita s čokolado in sladkorčki, ki jih z glasnim šumenjem jemljeta iz škrinčice in zobjeta kakor za stavo. Ne zadovoljita se pa zgolj s čokolado in sladkorčki. Da je sladuvna hrana, ki jima jo z diskretno eleganco servirajo naši kinci, tembolj pikantna in izdatna, si jo belita z raznimi duhovitimi opazkami.

Prisluhnimo za trenutke v temo!

Ona (v živčni nestrpnosti): »Ali misliš, da bo napeto?«

On: »Mislim, da bo. Milan je rekel, da je grozno tain!«

Zvonec: »Brrrr!«

Predstava se začne.

Ona (ko se prikaže idol njenih sanj, Hans Albers, na platnu): »Krasen deček!«

On (ki ljubosumnosti kot moderen sportni tip sploh ne pozna): »In kakšen atlet šele! Mišice ima od hudiča.«

Ona (sentimentalno): »In kako zapeljive oči! Ah, kako srečna mora biti njegova partnerica... Kako pa se ti ona zdi?«

On (strokovnjaško premotri filmsko divo, ki nastopi v jahalni obleki): »Šik je in elegant! In kako zna koketirati! Človek bi se kar zatrepal vanjo...«

Ona (ko se napetost na platnu stopnjuje): »Grozno! Ah, kako uživam...«

On (ko filmski junak, poglavar razbojniške tolpe z brutalno silo podre zasledujočega stražnika na tla): »Le daj ga, hudiča, le daj!«

Ona (v zamaknjenju): »Takele hlače si moraš tudi ti nabaviti!«

On: »Kot jih ima ona?«

Ona (nejevoljno): »Beži no, prismođa! Kot jih ima ona...«

On: »Kolosalna ideja!«

Ona: »Jaz kar trepetam... Ali misliš, da ga bodo?«

On (hrabro): »Kje neki! Saj ni iz cukra.«

Ona (ko Hans Albers uteče svojim preganjalcem): »Kolosalno igra! Spet jim je dal popra...«

On (samozavestno): »Jasno! Bodo oni nje-ga...?! Saj veš kako!«

Na platnu sledi poljub.

On (glasno tleskne z jezikom in kihne): »Čim!«

Del občinstva (navdušeno zaploska in se smeji): »Hahahah!«

Elegantna dama v bližini (se z občudovanjem ozre v smer, kjer sedi on in vzkligne): »Sijajno!«

On (se ponosno vzravna): »Si videla?! Du-hovit mora človek biti, pa se mu vsi smejijo!«

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Ona: »Zdaj bo konec. Škoda! Tri ure nepre-stano bi ga gledala, tega krasnega dečka!«

Gorje onemu, ki mu je bonton svet kot kate-kizem, pa ga kruta usoda posadi v bližino takega »zajubljeneč« kino-parčar! Njune duhovite opaz-ke mu stokrat huje bombardirajo živce in ušesa kakor Hans Albersove bombe Monte Carlo...

Dnevna kronika

Trije pred sodniki

Odmevi izpred malega senata

Ljubljana, 26. avgusta.

»Ali ste res vse to vzeli?« je po končanih uvodnih formalnostih nagovoril predsednik malega senata 36 letnega sedlarja Janeza, doma tam iz črnuške okolice.

»Prosim, gospodje Res sem vzel, pa noža ne. Gospodar mi ga je pri malici dal, da sem rezal kruh. Vtaknil sem ga v žep in nanj pozabil.«

Predsednik: »Prstan in zlato verižico ste vzeli dekli Franciški Pristavčevi!«

Obtoženec: »Verižica ni bila dosti vredna. Kupila jo je pri Dalmatincu. Šel sem v njeno sobo, da bi dobil kaj jesti. Pa sem tam našel na postelji verižico. Bil sem lačen.«

Predsednik: »Verižice in prstana ne morete pojesti!«

Obtoženi Janez: »Seveda ne!«

Predsednik: »Čemu je vam bila veriga, ki ste jo vzeli v Jelovškovi tovarni?«

Janez: »Nak, je nisem vzel v tovarni. Ležala je pri cesti in sem jo našel.«

Predsednik je nato Janezu predočil, da je vzel na Vrhniki 2 francoza in koscu Tomažu Hrenu koso. Vse, kar je Janez vzel, je bilo cenjeno na 400 dinarjev.

Janezova življenjska usoda je trpka. Šest let je bil na fronti. S kazenskimi paragrafi pa je prišel navzkriž šele leta 1922, čeravno so vojna leta ljudi v pogledu tuje lastnine zelo demoralizirala. Od omenjenega leta je šele začel Janez izmikati manjše stvari, zaradi katerih je bil že 15 krat kaznovan; najvišja kazen je bila 1 leto robije, drugače pa po 3 dni do 3 tednov. Janez je za časa letošnje košnje kosil v okolici Vrhnike. Dva dni je bil udingan pri nekem posestniku na Blatni Brezovici. Tam ga je doletela huda nesreča, da ga je bil nabodel in težko poškodoval.

Nesrečni Janez je strasten kadilec in se je kar v razpravi dvorani zapravljal za nekimi čilkom. Zaradi gorenjih reči je bil obsojen na 5 mesecev strogega zapor. »Najmanjša kazen bi bila eno leto robije! Ali ste zadovoljni?«, ga je vprašal predsednik po končani razpravi. »Sem! Hvala! Z Bogom!« je Janez odvrnil in odkorakal iz dvorane.

Koledar

Sobota, 27. avg.: Jožef Kal., spoznavavec; Antuza, mučenica.

Osebnosti

— Iz našega srednjega šolstva. Upokojena sta profesorja Emil Adamič in Ivan Bajželj na ljubljani, kem učiteljsku in profesor Peter Smitek na I. drž. gimnaziji. Prva dva imata po 34 let 11 mesecev službe, g. Smitek pa 25 let 4 mesece. V celoti se je torej število srednješolskih učiteljev v Sloveniji skrčilo doslej po naši statistiki za 75 učnih moči. Zlasti se občuti to v Ljubljani, ki je izgubila nekaj profesorjev, ki so veljali za najodličnejše v svoji stroki; med njimi so nekateri, ki se bodo prej ali slej uveljavili na naši univerzi.

— **Razrešen.** Dolžnosti upravitelja na kočevski osnovni šoli je razrešen bivši šolski nadzornik g. Albojz Peterlin v 6/1. Na njegovo mesto je postavljen učitelj g. Josko Jaklič v 6. skupini.

— **K premeštiljav v sodnopisarski službi.** Za kancista pri okrajnem sodišču na Vrnskem sta imenovana dnevnica Miroslav Rebec in žand. narednik Fran Šilfer, za kancista v Kranjski gori pa ž. narednik Anton Šorec, v Višnjo goro kot kancist pride žand. narednik Martin Cetin. Zvaničnik Ferdinand Cimperman za Murško Soboto. Včerajšnje poročilo s tem dopolnjujemo in deloma popravljamo.

MOTOH-KAVA dnevno sveže prazena!
MOCCA-KAVINE-KOCKE à Din 1.— za turiste.
LJUBLJANA, Vodnikov trg 5 — telefon 25-77

Ostale vesti

— **Začetek šolskega leta 1932-1933** na slovenskih osnovnih šolah. Na osnovnih šolah na deželi se prične novo šolsko leto dne 1. septembra z naknadnim vpisom otrok, dne 2. septembra naj bo šolska masa, dne 3. septembra se pa prične redni pouk. Na osnovnih šolah v Ljubljani se pa prične šolsko leto dne 5. septembra z naknadnim vpisom otrok, dne 6. septembra je šolska masa, dne 7. septembra pa se prične redni pouk.

— **Okrajni kmetijski odbor, Maribor desni breg.** Predsednik imenovanega odbora, mnogozaslужni bivši šminklavski župan in javni delavec, g. Jakob Florjančič si je zlomil nogo. Ob tej priliki sporočamo, da ne more za dobo pol leta sprejemati nobenih strank in tudi se ne sklicevati, ker se zdravi v mariborski bolnišnici. Vrlemu in mnogozaslужnemu možu želimo čimprejše okrevanje!

Pastir — žrtev alkohola.

Zaradi hudega zločina je stal pred sodniki star, drugače krepak pastir Miha, sin planin. Miha je drugače miren človek in pravi graščak, toda v alkoholiziranem stanju postaja bestialen tako, da pretepa ženo in pastorki. Miha je doma tam ob blejskega kota. — Polet je bila v Zasipu veselica, umevno združena s plesom. Pastorki ste odšli na ples. To je Janeza razjezilo. Odganjal ju je domov. Ker ga niste ubogali, je šel nad družino s sekuro. Sosedje so pozvali orožnika Cirila Soviča, da bi napravil mir. Miha se je v orožnika zagnal kar s sekuro. Ruval se je z njim, spodnesel mu je nogo, da sta padla na tla. Orožnik je na Miho nameril revolver, toda ta ga je sunil po roki, da se je revolver sprožil in je strel zadel orožnika v roko tako močno, da je sedaj orožnik postal invalid. — Miha se je moral pred senatom zagovarjati zaradi javnega nasilja in težke telesne poškodbe. Miha je deloma priznal, toda izgovarjal se je, da je udaril po revolverju v silobranu, ker bi ga drugače orožnik ustrelil. Miha je bil obsojen na eno leto strogega zapor, a oproščeno od oblozbe zaradi težke telesne poškodbe. Miha je bil takrat močno vinjen.

Berača — konkurenta.

V sedanji sezoni sta se znašla na Bledu dva stara berača. Tine je star 67 let in brez stalnega bivališča. Prišel je začetkom julija na Bled, da bi pri letoviščarjih naprosil milodarov. Hudo konkurenco pa mu je delal 60 letni Tone. Dostikrat mu je odjedel najboljše klijente. Pa je nanesla zla usoda, da sta 5. julija trčila skupaj. Sporekla sta se in se sprva obkladal, da ne prav izbranimi psovami. V jezi je Tine pograbil za svoj dolgi nož in ga Tonetu zasadil naravnost v leva prsa tako, da mu je prerezal medrebrno žilo odvodnico. Tone se je smrtnonevarno ranjen zgrudil na tla. Po prvi zdravniški pomoči so ga odpeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer je počasi okrevale. Tine pa je romal v zapor. In pred malim senatom je bil obsojen na šest mesecev strogega zapor. Mramrajč ob Tine sprejel sodbo.

— V znamenju samote, kruha in vode... Prejeli smo: Na Jernejevo nedeljo, dne 28. avgusta 1932, se bodo zbrali na Kumu naši dobri, trezni delavci iz vseh krajev naše Slovenije in bodo manifestirali za značajno, zdravo in zmerno življenje v duhu idej sv. Jošta, ki so samota, kruh in voda... Pod križem in lipo so se zbirali pred 30 leti naši študenti, delavci in kmetje pri Sv. Joštu nad Kranjem. Letos pa se tretjič zberemo na Kumu vsi mladi, ki smo navdušeni za nove solidne tvorbe, za novo rast naših organizacij med bednimi in zapuščenimi delavci, da jim pomagamo prižgati lučko vere, ki v nekaterih že ugaša, bakljico ljubezni, ki naj zažari na vse strani... Delavci, pridite na Kum, poslušajte besede tovarišev, ki so rojeni pod slavnato streho in v delavskih kolonijah, poslušajte jih! Močna vez svobode, bratstva, ljubezni, prijateljstva in treznega življenja naj nas združi za uresničenje naših velikih idej.

— **Kongres narodnih noš od 2. do 5. septembra 1932 v Ljubljani.** Narodno propagandno društvo za ohranjanje narodnih noš v Ljubljani je oskrbelo za udeležence kongresa lične kongresne znake, ki jih oddaja po 15 Din za komad. Ker je letošnji kongres prvi te vrste v naši državi in ker se bo razvilo gibanje ohranjanja naših častljivih in lepih narodnih noš v mogočno organizacijo visokega etičnega namena, bo prvi znak tega strmljenja in idealnega dela gotovo nekoliko odličen zgodovinski dokument tega dela. Lastniki znakov, ki jih morajo nositi na vidnem mestu, bodo uživali pri raznih kongresnih prireditvah znatne olajšave. Razprodaja teh znakov se vrši po propagandnem društvu za ohranjanje narodnih noš na ljubljanskem velesejmu.

— **Mirna gora je zaživila!** Iz Metlike: Za nedeljo 21. avgusta je bil napovedan izlet belokranjskega slovenskega planinskega društva k sv. Francišku na Mirno goro. Obenem se je vršil tudi fantovski izlet iz Bele krajine in novomeške okolice. Ze od daleč nas je pozdravljala cerkevica in koča in tudi zvon, ki je oznanjal, da bo tudi masa in je res tudi bila, ne le ena, celo dve, in še kdo jo je imel! Prav pisana družba se je zbrala: gosposka in kmetška, moška in ženska in dve godbi sta nam svirali za kratek čas. — Iznajdljivi draški godci so si celo janca s seboj pripeljali. Topla je bila pot in strma, pa smo jo le pretolčili; pod vrhom nas je pa prijeten vetrič objel in pohlalil. Marsikaj je bilo gor! Govorov in nagovorov in pozdravov navzočnim in odsotnim, po zmognosti pač in zanosu, kakor so ga komu »bogovi dali«. Za izvedbo svojih načrtov je planinsko društvo dobilo nekaj darov. Gosp. dr. Korošec, ki je bil tudi gori, je daroval 200 Din. Gostov je bilo res izredno veliko, tako

da je potem, ko se je narod malo razbežal zaživila vsa loza in vsaka skala je postala miža lačnim. Tako dobiva Mirna gora vse več privlačnosti in bo kmalu za Dolensko najbolj privlačna izletna točka. Planinsko društvo naj bi poskrbelo še, da se markira tudi pot od železniške postaje Sela nad Črnomljem, ker prav od tam je najbolj prijetna senčna pot dve uri in en četrt do Sv. Franciška.

D A J Ledeno kavo D A M

— **Letno kopališče v Črni.** V nedeljo 21. t. m. je bilo v Črni pri Prevaljah slavnostno odprto moderno letno kopališče z betoniranim plavalnim bazenom in urejeno po higijskih predpisih. Domači župnik g. V. Razgoršek je kopališče blagoslovil in imel na mnogostevilne navzoče, turiste in domačine, lep nagovor. Pri otvoritvi so posebno poudarjali higijski pomen kopališča za tukajšnji industrijski kraj; pozabili pa tudi niso na njegovo vrednost za tujski promet. Mnogobrojni turisti, ki posejajo Uršeljno goro, Peco ali kraje proti Solčavi, bodo imeli v Črni v udobnem kopališču prijeten počitek. In še socialni moment: Pri gradnji je bilo skozi več mesecev zaposlenih večje število brezposelnih domačinov. Zgradil ga je krajevni odbor Rdečega križa skupno s Tujsko-prometnim društvom. Pri slavnosti je igrala priznana rudniška godba iz Metlice.

— **Na državnih meščanskih šoli v Dolni Lendavi** se začnejo popravni izpiti za privatiste in redne učence 30. t. m. Prošnje, kolkovane s 5 Din in za vsak predmet z 10 Din je vpsolati najkasneje do 29. t. m. Vpisovanje v vse razrede bo 1., 2. in 3. septembra. V prvi razred se sprejmejo učenci (učenke), ki so z dobrim uspehom dovršili najmanj 4. razred narodne šole. Učenci morajo prinesiti s seboj šolsko izpričevalo (krstni list) in plačajo pri vpisu 5 Din za prijavo in 20 Din za zdravstveni fond. Ravnatelj učenci dobijo učne knjige v šoli brezplačno.

— **Ljudje, ki trpe na hudem zaprtju in jih vrhu tega muči preobilica krvi v spodnjem delu telesa, valovanje krvi proti možganom, glavobol in utripanje srca ter trpe na obolenjih sluznice debelega črevesa, ranitvi istega, hemeroidih in tvorih, jemljejo jutraj in zvečer četrtinko naravne »Franz-Josef« grenčice.** Vodilni zdravniški kirurški zavodov izjavljajo, da so z najboljšim uspehom uporabljali »Franz-Josef« vodo pred in po operacijah. »Franz-Josef« grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— **Državna tekstilna šola v Kranju.** Popravni izpiti se prične 31. avgusta ob 8. Prijave kandidatov za 1. letnik bo sprejemalo ravnateljstvo 31. avgusta in 1. septembra od 10 do 12 in od 14 do 16. Sprejemni izpiti za 1. letnik se prične 2. septembra ob 8. Vpisovanje učencev bo za oba letnika 5. septembra od 8 do 12. Ob prijavi naj prinesejo kandidati s seboj rojstni in krstni list, domovnico, zadnje šolsko izpričevalo (o završnem izpitu nižje srednje ali meščanske šole), izkaz o praksi in naravnostno izpričevalo, ako kandidat ni bil v prošlem letu učenec kakke javne šole. Pri vpisovanju mora vsak učenec izročiti prijavnico, kolkovano s 50 Din (prijavnica se dobi pri ravnateljstvu), plačati 20 Din za zdravstveni fond in 100 Din kavnice za čuvanje šolskega inventarja in učnega materiala, predložiti potrdilo o neposrednih davkih in plačati predpisano solnino. Absolventi dobijo izpričevalo o završnem izpitu proti plačilu kolika 100 Din. Redni šolski pouk se prične dne 5. septembra ob 14.

— **Državna tekstilna šola v Kranju.** Prejeli smo izveste državne tekstilne šole v Kranju. Iz poročila je razviden velik uspeh, ki ga ima ta šola, tako važna za tekstilno industrijo v vsej naši državi, zlasti pa za kranjsko okolico. Na šoli je bilo v prvem oddelku 18 obiskovalcev, v drugem pa 16, ki so povečini zaključili šolo z lepim uspehom. Na šoli poučuje 10 predmetnih učiteljev in je šola priredila poleg pouka, ki obsega 30 predmetov, tudi več zanimivih predavanj, da dvigne izobrazbo svojih gojencev. Učenci imajo po 46 ur pouka in svoj. Med počitnicami pa morajo poklčirati vsaj 6 tednov in kakšni tekstilni tovarni, kakaj namen šole je izuriti strokovnjake za tekstilno industrijo, predvsem pa dobre tehniške uradnike. Šola ima dve veliki delavnici in eno preizkuševalnico za tekstilni material, dalje precej velik strojni material, strojni inventar, učilnice pa so opremljene z bogatimi zbirkami vzorcev tkanin. Šolo podpirajo ministrstvo za trgovino in industrijo, banska uprava, poseben odbor v Kranju in domača tekstilno-industrijska podjetja. Nekateri revnejši dijakci prejema tudi nekaj podpore. Tako je dijaška kuhinja v Kranju dajala hrano po znižani ceni 12 gojencem. Šola je napravila med letom 5 ekskurzij v bližnje tekstilne tovarne in pa ekskurziji po dravski in savski banovini, na katerih je obiskala 9 tovarn. Šola pa skrbi tudi za izobrazbo tekstilnih delavcev in je priredila večerne tečaje, ki jih je obiskovalo skupaj 40 obiskovalcev. Delo šole zasluži priznanje.

— **Vpisovanje v vse 4 razrede meščanske šole v Vojniku** je 2., 3. in 4. septembra od 8 do 12 v

šoli. V prvi razred se sprejemajo učenci, ki so dovršili IV. razred osnovne šole ali več in če nimajo že 14 let. K vpisu je prinesiti zadnje šolsko izpričevalo in krstni list. Za prijavo plača vsak učenec tolikovine 5 Din, tolikovina 50 par in za zdravstveno zaščito 20 Din, vsled katere imajo učenci brezplačno zdravstveno zaščito po banovinskem zdravniškem gosp. dr. Mikužu v Vojniku. Šolnine na meščanskih šolah ni. Ponavljalni izpiti so 3. septembra od 8 do 12, začetek pouka s šolsko maso pa 9. septembra ob 8. Potrebnejši učenci dobijo učne knjige v šoli. Kakor doslej, bo tudi letos poslovala šolska kuhinja.

— **V vrelu apno je padel.** Iz Šostanja: Pri Grebenšku v Belih vodah so v soboto 20. t. m. zgali apno in ga pripravljali zidarjem. Okrog jame so se sukali in gnetli tudi otroci, 6 letni Ivan Terče je hotel od blizu opazovati delo; nenadoma pa mu je zmanjkalo tal. Zdrknil je v jamo. K sreči se je nahajal v bližini gnojne oče, ki ga je hitro potegnil iz razkrajajoče se tvarine. Kljub temu pa je dečko dobil hude opekline na nogah in so ga po prvi zdravniški pomoči, ki jo je nudil dr. Medic, odpeljali v slovenjegraško bolnišnico.

— **Mednarodni velesejem v Pragi** bo v tleh od 4.—12. septembra. Pojasniti in legitimacije daje Češkoslovaški konzulat, Putnik in Aloma Company.

— **Tatvina pri samskem mostu.** Pri savsketi mostu v občini Vevče je bil okraden trgovec Ivan Šiber iz Ljubljane. Izginila mu je srebrna Omega ura z zlato verižico, v skupni vrednosti za 1500 dinarjev. Šiber sumi te tatvine cigane, ki so se tedaj potikali tam okoli.

— **Dva ponesrečena z dežele.** V vasi Sv. Križ, občina Velika vas pri Litiji, je padel z voza 12 letni Martin Šušter, hišarjev sin. Zlomil si je levo roko. — Ko je tresel dešpljo, je padel na tla 13 letni hišarjev sin Rafael Bizant s Preske pri Medvodah. Zlomil si je levo roko. Oba ponesrečena se zdravita v ljubljanski bolnišnici.

— **Narodni sklad.** Zbirka državnih himen in slovenskih narodnih pesmi za gosli in klavir, priredil Josip Vedral, bivši profesor glasbe na ljubljanskem konservatoriju, založila Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani. Cena izdoda za gosli 10 Din, klavirski spremljanje 30 Din. Omenjeno zbirko toplo priporočamo zlasti šolski mladini, ki se prične učiti gosli. Poleg violinske šole bo uporabljala uspešno te pesmice in se tako seznanjala z našo narodno pesmijo. Najbolj znane narodne pesmi, po številu 25, obsega pričujoči zvezek, harmonizirane in v najlažjem slogu, tako da te napeve z lahkoto obvlada učenec že v prvi polovici učne dobe. Še več veselja do tega glasbila bo vzbudila v učenca, ako jih bo igral ob spremljevanju klavirja, na kar naše gg. učitelje gosli še posebej opozarjamo. Spremljevanje je istakato prirejeno v prav lahkem slogu, in ne bo delalo nobenih preglavic in težkoč, učitelj bo pa s tem dosegel tem večji uspeh.

— **Franz-Josef grenčica** vztrajno pospešuje prebavo.

Naznanila

Ljubljana

Danes v Šiško k predstavi »Divji lovec«, ki jo priredi Šišensko Prosvetno društvo ob 8 zvečer na vrtu Centralne vinarne. Pred predstavo od 7 dalje istotam koncert »Zarjec«. V slučaju slabega vremena se vrši predstava v društveni dvorani v župnišču. — Vstopnina 5—10 Din.

— **Pri belem konjičku na vrtu Rokodelskega doma.** Na splošno željo občinstva ponovi Rokodelsko društvo jutri, 28. avgusta, veseloigro »Pri belem konjičku«. Igra se vrši pod milim nebom na vrtu Rokodelskega doma. Kdor si želi v prijetnem večernem hladu obilo smeha in zabave, naj pride v nedeljo zvečer ob 8 na vrt Rokodelskega doma. Vstopnice se dobivajo že danes popoldne v Rokodelskem domu, Komenskega ulica 12 in jutri dopoldne od 10 do 12.

— **Občni zbor šolskega društva za varstvo sirot** v Ljubljani bo dne 30. avgusta 1932 (torek) ob 16.30 v pisarni Karitativno zveze v Ljubljani (Marijanišče, Poljanska cesta 28), s sledečim sporedom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega obč. zbora z dne 12. maja 1931; 2. Poročilo tajnika; 3. Poročilo blaginika; 4. Potrjenje računskega poročila za leto 1931; 5. Slučajnosti. — Člani se vljudno vabijo.

— **Pozor šahisti!** Mesto običajnega šahovskega predavanja g. B. Plenčarja, predava v nedeljo ob 10.30 v radiu svetovni velineojster g. dr. inž. Milan Vidmar o šahovski situaciji od lanskega blejskega turnirja do danes. Ker bo predavanje zelo interesntno, naj ga nihče ne zamudi.

— **Gremij trgovcev v Krškem** bo imel v nedeljo, dne 11. septembra 1932 ob 1.30 popoldne izredno skupščino v Krškem v hotelu Gregorič. Na dnevnem redu bo predvsem prenova gremija po novem obrtnem zakonu in odobritev novih pravil, volitev nadzornega odbora in sklepanje o izvedbi obveznega zavarovanja ter slučajnosti.

Poizvedovanja

Sveženj ključev se je našel na Marijinem trgu. Dobi se: Zavod sv. Marte, Strelška ul.

Jean Rochop:

Mati

Silen veter je majal vrhove dreves. Oba stara sta ždela ob ognjišču, strmela v veselo plapolajoči ogenj in molčala. Nenadno reče žena:

»Kaj misliš, Tomaž, kako bi bilo, ko bi obiskala Ivana?«

»Kaj ti pride na pamet!« zamrmra mož.

»Kaj mi pride na pamet? Po dolgem času bi spet rada objela našega fanta, pa hudobnim ljudem v vasi zavezala jezik.«

»Kaj pa prav za prav govoriš ljudje?«

»Nenehoma mi nosijo na ušesa: Marjana, rdi se, da ima Ivan v Parizu visoko službo in da se prevaža v avtomobilu; in še, da je pozabil pot do vaše bajte.«

»In ljudje, ki to pravijo, kakor vse kaže, imajo prav,« meni Tomaž žalostno.

»Oh ne, nimajo prav! Svet je zaviden, ljubim mož. Ivan je preobložen s poslovnimi opravili, ki se ne dajo končati brez težav.«

»Lahko, da imaš prav. Vendar pa bo o veliki noči dve leti, odkar je prestopil prag najinega doma. So mu pač vrata prenzika in strop preveč nagnjen.«

»Ti grdo sumničiš, Tomaž. Kar brez vzroka si si nekaj zabil v glavo.«

»Res, v tej reči mislim po svoje.«

»Jaz pa trdim, da Ivan ni tak, da bi se naju sramoval. Naj, da se k njemu popeljem.«

»Nikoli ti nisem ničesar branil,« ji odvrne nevoljno, »stori, kar hočeš!«

»Dobro, potemtakem se jutri odpeljem s prvim vlakom, pa bom ostala pri njem cel teden.«

»Le pojdi!«

Tretji dan pa se je Marjana vrnila taka, kot se je bila odpeljala: v bombažastem krilu; v črnem ročnem, prekritanem čez prsa; v okovankah; s košem, pletenim iz vrhja in drevovko v roki; na to se je pri boji opirala, da bi skrla, da ji je desna noga krajša od leve.

»Si že nazaj?« jo presenečen vpraša mož.

»Sem. Ko sem prišla, so ravno posedli za mizo. Ivan mi je na tihem razložil, da je pri njem v gosteh odlična družba. Zato mi je kuharica pripravila obed v kuhinji.«

»Pa snaha?«

»Snaha se je zaničljivo posmehovala moji obleki. Seveda ni več po modli! Saj veš, da jo nosim že deseto leto.«

»Pa kakaj nisi ostala dalj časa tam?«

»Ivan odpotuje nočoj, njegova žena pa se odpelje k svoji bolni materi v Milan.«

»To je gola laž!« zakriči mož.

»Čemu se pa tako razburjaš,« ga je dobrosrčno vprašala žena.

Stari se divje zasmeje.

»Zakaj da se razburjam? To me vprašaš ti, moja dobra Marjana? Ti torej ne čutiš strašnih žalitev, ki Ti jih je zadal? Kaj ne razumeš, da so to sami prazni izgovori, le da se te reši? Tako se konča, če storiš, da da bi sina lepo vrgolji. Ko sem te po smrti prve žene vzel, je Ivan ravno zapustil zibel. Ti si ga vrgajala, negovala ga, izkazovala mu dobrote — in zdaj, ko ne ve, kam z denarjem, ga je sram tebe, ga je sram mene. Mar mi ni očital, ko sem ga zadnjokrat obiskal, da prihajam v tako nemarnem suknjiču! Pa je bil tisti suknjič popolnoma nov, saj si ga ti eno uro pred mojim odhodom zlikala.«

»Nikar se ne čudi, ljubi mož. Mi smo le siromašni kmetje. Ivan pa je ravnatelj ene največjih tovar v Parizu.«

»Ti torej misliš, da dela z nami prav?«

»Samo opravičujem ga. Sicer sem pa od takrat, ko sem padla z jablane in si zlomila nogo, malo čudna. Ni prijetno videti staro ženo, ki šanta. Mar se ti ne zdi?«

»Vem samo to, da se pri svojem sinu nikoli več ne zglasim.«

»Ne govori tako, Tomaž!«

»Ali ga res ni sram?«

Nenadno je jela jokati in po zdelanih licih so ji lile solze.

»Poslušaj,« je rekla, »tega mi res ne bi smel reči. Tako sem ga rada imela kot lastnega sina. In če pomislim na to, kar mu prisojas, se čutim blizu smrti.«

Govorila je resnico. Staro, vdano, od velike dobrote nežno srce Marjane je stisnila bolezen. Začelo je močno biti, v glavi se ji je vrtelo. Proti tem znamenjem se je hrabro borila. V srcu pa so ji cvetli spomini na prve mesece in leta tega otroka, ki ga je bila s tako ljubeznijo vzgajala. In ti spomini so bili hkrati veseli in žalostni. Toda niti najtišja nevolja in najmanjša grenkost se ni dvignila v srcu nesrečne žene. Njena dobra duša je vse odpustila. Toda trpela je nedopovedno. Možu, ki se je zaradi tega hudovznemiral, je rekla:

»Ljubi mož, pozabljaš, da sem že prekoračila šestdeseto leto. V starosti sem, ko treba misliti na večni mir. Boli me le to, da ti ne bom mogla pri kosnji in četvi pomagati. Rada bi ostala tu še do vernih duš, preden grem za zmerom od tebe; toda čutim prav dobro, da mi moči vsak dan bolj ginejo.«

Konec julija je legla. Tomaž je obupno rotil zdravniku, naj jo reši. Toda njegova pomoč ni zalegla. Znanost nima moči, da bi izrabljene organe nadomestila z novimi.

Ko je čutila, da gre h koncu in je prejela poslednje olje, je solzna zašepetala:

»Rada bi videla Ivana.«

Mož se je divje stresel. Hotel je vreti iz sebe: »Ta lump te je ubil!« Ko pa je videl pred seboj tako ponižno in iskreno ženo, je nežno odvrnil: »Dobro, pisal mu bom.«

»Raje mu brzojavi, bolje bo. Bog mi bo morda dal le še par ur.«

Tomaž je rano zjutraj brzojavil:

»Mati umira, priditi takoj!«

Sin pa je prišel šele čez dva dni, kasno zvečer. Marjana je bila malo prej izdahnila. Zadnja beseda, ki je v trenutku, ko je za zmernaj zaprla oči, prišla na njene ustnice, je veljala sinu.

»Kaj je oče?« je vprašal.

»Tu pogledj!« je hladno siknil oče in pokazal na mrtvaško posteljo.

V Rusiji se premalo smejejo

Po zadnjih poročilih se sovjetske oblasti prav resno bavijo z v resnici svojevrstnim načrtom organizacije smeha v Rusiji. Vse moskovsko, leningradsko in podeželsko časopisje je začelo najbrž po navodilu sovjetske vlade, povdarjati v dolgih člankih, kako zelo manjka veselih, zabavnih in šaljivih iger v sporedu ruskih gledališč. Časopisje opominja, da je nujno potrebno, da se zviša število veselih, zabavnih filmov, ker je skrajni čas, da se družabnost in smeh v vsej Rusiji »skultivirata in usmerita« v pravem zmislu. Tudi gledališča in kino-gledališča so začela veliko kampanjo za vse se in zabavne komade. Povsod so že nalepljeni ogromni lepaki, s katerih v kričočih barvah opozarjajo sledeče krilatice: »Komedijski in satira sta najboljši zakladnici gledališke propagande! — Smeh je resna zadeva: Organizirajte smeh! — Smeh bo prinesel sovjetskemu državljanu nove in lepe misli! — Začnimo že z državno organizacijo smeha!«

Kakor je znano, so ruska gledališča in ruski kinematografi prinašala doslej le tendenciozne komade, ki so celo preganjali zabavo. Gledališče in kino sta postala največja državna propagatorja boljševiške ideje in sta delala najprej reklamo za petletko. Vse drugo je bilo postranskega pomena. Le semintja so zaigrali v gledališčih kako šaloigro, ki so jo pa kaj kmalu vzeli s sporeda. Prav isto se je zgodilo pri filmu in tonfilmu. Edine predstave, ki so razgibale resne in žalostne sovjetske državljane do smeha, so bili filmi, v katerih sta nastopala Harold Lloyd in Buster Keaton. Vendar so v Rusiji le redkokdaj igrali njune filme. Vsi drugi ruski filmi pa so morali izvrševati svojo politično nalogo in niso mogli spraviti sovjetskega državljana, ki je šel v kino zato, da bi se razvedril, do smeha.

Sedaj pa hočejo v Rusiji preobrniti vse na glavo. Sovjetska vlada kajpada ni zadovoljna, da se ljudje v kine-matografih in kino-gledališčih nič več ne smejejo in da niti pri tej »zabavi« ne pozabijo svojih vsakdanjih skrbi in težav. Državni

filmski zavod, ki vodi vso rusko filmsko produkcijo, je dobil od sovjetske vlade strog ukaz, naj odslej izdeluje le vesele in zabavne filme. Hkrati je vlada sklenila, da bo omejila tendenciozne in politično-propagandne filme. Ruski dramatik in komponisti pa so prejeli od vlade ukaz, naj ne pišejo več politično-propagandnih iger, ampak vse seke komedije, burke, šaloigre in groteske iz vsakdanjega življenja. Sovjeti hočejo gledalce, ki prihajajo v gledališča na vsak način s silo spraviti v smeh. Ker so ruski pisatelji popolnoma odvisni od naklonjenosti sovjetskih mogotcev, je jasno, da bodo odslej naprej pisali same vesele igre. Saj bi bilo nevarno postaviti se mogotcem po robu.

Organizacija smeha v sovjetski Rusiji je namreč postala nujno potrebna. Uboji sovjetski državljani, katere tarejo še mnogo huje skrbi kakor nas, so v boju s trdim življenjem obupali in zato jih je treba na umeten način zopet vzpodbuditi. Na vserruskem kongresu komsomolcev se je generalni tajnik kongresa Kosarev javno pritožil, češ, da se ni mogoče v nobenem ruskem gledališču ali kinematografu smejeti. Prav radi tega pa se gledalci popolnoma odvajajo smejeti se. Razpoloženje delavcev in komsomolcev je tako tegobno, da je začela država deliti delavskim in komsomolskim društvom brez vsake odškodnine kitare, balalajke, harmonike in gramofone. Sklep kongresa je bil ta, da naj država poskrbi, da se bp po vseh sovjetskih republikah organiziral nujno potrebnj smeh.

Sovjetska Rusija je torej prva država na svetu, ki bo poskusila na umeten način organizirati smeh. Če pa se bo ta čudoviti poskus ponesrečil in nove komedije, šaloigre, burke in zabavni tonfilmi sovjetskih državljanov vendarle ne bodo mogli spraviti do pristrčnega smeha, tedaj bo Rusija doživela britek dokaz, da je za vedno izgubila dar smeha. Potem bomo po pravici nazvali Rusijo edino deželo na svetu, ki ne pozna smeha. Radovedni smo, če bo tudi tukaj zmagala sila sovjetskih mogotcev nad trpljenjem zapuščenih in zanemarenih milijonov.

Romunske kmetice sprejemajo kralja Karla. Romunski kralj potuje po Romuniji in povsod ga ljudstvo navdušeno sprejema. Na sliki vidimo romunske kmetice, ki trobijo kralju na čast v velikanske rogove pozdravno koračnico.

60.000 km je prehodil

V glavno mesto Sibirije, Novosibirsk, je prišel peš dni ruski kmet Koljakov, ki se je napotil peš po vsej Rusiji. Koljakov je že šest in pol let na poti. Velikansko prepot je začel 4. marca 1926 v Vladivostoku in je prepotoval doslej vso vzhodno Sibirijo, osrednjo Rusijo, Kavkaz, Uzbekistan in Kazakstan. Sedaj se vrača Koljakov iz nazaj domov in je doslej prehodil 60.000 km peš. Če bi napravil Koljakov to pot v ravni črti, potem bi prišel en in polkrat okrog ekvatorja. Njegova pot je tako dolga, kakor ena šestina razdalje od zemlje do lune. Bogue, koliko parov čevljev je raztrgal?

Družine lete čez morje v Evropo. Ameriški letalski polkovnik George Hutchinson bo v kratkem odletel z vso svojo družino v velikanskem letalu, ki ga je zgradil konstruktor Sikorski, čez morje v Evropo. Letel bo v smeri čez Novo Fundlandijo, Grönlandijo in Islandijo v London. Polkovnik pravi, da bo odletel v Evropo samo zato, da bo pokazal svojim otrokom, katere je že večkrat vozil s seboj po zraku, nekaj prav posebnega.

Vročina v Evropi

Zadnje deževje je nekoliko pohladiło res hudo vročino, ki je legla nad vso Evropo. Prav po pravici so mnogi nazvali hudi solnčni žar afrikanško vročino, čeprav so s tem storili Afriki veliko krivico. Zakaj v Afriki res ni bilo tako vroče, kakor v Evropi. Največja vročina je bila v severni Franciji v mestu Le Mans, kjer so namerili 54 stopinj Celzija. Tudi druga mesta v Franciji so imela rekordne vročine. Sicer pa je ležala žgoča soparica tudi nad južno Anglijo, Nizozemsko, Nemčijo, Češko in južnimi Alpami. Tako so v Parizu namerili 37 stopinj, v Londonu 37,3 stopinje, v Berlinu 36,6, v Pragi 34, v Rimu 35, v južni Italiji v mestu Tarentu 30, na otoku Malti 29,5, v francoski severni Afriki 26, v mestu Casablanca v Maroku 25, v Lisboni pa 22 stopinj. V severni Afriki je bilo torej v resnici mnogo bolj hladno, kakor pri nas.

Koliko stane nevihta

Precej huda in divja nevihta stane povprečno 200 Din. Ena sama strela pa je vredna 7 Din. Maršikdo bo pri teh malenkostnih številkah zmajeval z glavo, češ, kako je to mogoče, saj se pri streli, ki razbija drevesa in ruši hiše, porabi vendar mnogo več energije. V resnici pa je s strela prav tako, kakor s trko zvanimi diferencialnimi škripci. Na teh škripcihi tečejo vrvi s kolesa na kolo in človek lahko dvigne zelo težke predmete z ne prevelikim naporom. Orjak bi dvignil težak železen drog z lahkoto in hitro v zrak. Povprečen delavec pa ga tudi dvigne, vendar ne tako hitro, pač pa mnogo bolj počasi. Škripec pomaga torej nekako razdeliti težo na daljše vzdigovanje. S strela je prav tako. Strela osredotoči vso svojo energijo na pičo desetinko sekunde. Če zmerimo napravljeno delo srednje močne strele z latini električnimi merami, kakor jih poznamo v gospodinjstvu, namreč s kilovati, tedaj ugotovimo, da zadošča za povprečno strela 36.000 kilovatov ali 36 milijonov vatov. To delo pa je opravljeno v desetinki sekunde. Če razdelimo to delo takorekoč s škripcem na eno uro, ki ima 3600 sekund, tedaj ugotovimo, da je vsa strela porabila eno samo kilovatno uro. Kilovatna ura pa zadošča, da gori stovratna žarnica 10 ur, kar ne stane več kakor 7 Din. Kakor pa ni mogoče dobiti orjaka, ki bi dvigal z lahkoto ogromne teže, prav tako nam je nemogoče iz dosedanjih električnih naprav zbuditi strele. Pa naj se to tudi kdaj kasneje posreči, najbrž umetne strele ne bodo tako poceni, kakor bi to zahtevala množina porabljenega toka.

Obtoženci pred beuthenskim sodiščem. Pogled na devet narodnih socialistov, kateri so se morali zagovarjati pred beuthenskim izjemnim sodiščem. Pet jih je bilo obsojenih na smrt, med njimi (1) gostilničar Lachman, (4) nadzornik Müller, (6) delavec Gräupener, (8) rudar Wollnitz in (9) elektrotehnik Kottisch. Gostilničar Hoppe (3) je bil obsojen na dve leti ječe, težak Hadamk (2), policijski narednik v pokoju Novak (5) ter delavec Czaja (7) pa so bili oproščeni.

Prva naprava za umetni dež

Zavod za umetni dež v Leningradu je sestavil prvo aparaturo na svetu, ki more povzročati umeten dež. Aparat je kompliciran električni stroj, ki deluje pod napetostjo 75.000 voltov. Prvi poskusi so se prav dobro obnesli in že grade novo mnogo večjo napravo za napetost 200.000 voltov, katero bodo preizkušali na visoki šoli za gozdarstvo. Postavili jo bodo v visok stolp in delali umeten dež.

Komunistična poslanka Klara Zetkin bo kot najstarejša članica nemškega državnega zbora — stara je namreč 76 let — otvorila nemški državni zbor. Prvič v zgodovini, odkar obstaja nemški parlament, bo izvrševala ženska častno službo starostnega predsednika.

Terpentinovo „Hubertus“ milo

za žehlo v avgustu

Ali že veste

da piše znani filmski igralec roman, v katerem bo opisal življenje »povprečnega« Američana. Roman bo izšel v več jezikih;

da hoče Mussolini opustiti sedanjo italijansko in fašistično himno in da je naročil pri komponistu Giordanu novi kompoziciji;

da so na Poljskem izdali lani 11.313 raznih knjig in brošur. Od teh jih je bilo 8939 v poljščini; med vsemi temi pa je bilo le 1239 leposlovnih knjig;

da so v sovjetski Rusiji v prvi polovici leta 1932 natisnil 32 milijonov izvodov različnih knjig in brošur. Med izdanimi knjigami je bilo nad 5000 različnih strokovnih in znanstvenih knjig;

da so v ameriških bolnišnicah začeli igrati bolnikom filme, kar se je jako dobro obneslo. Radi tega nameravajo uvesti redne kino predstave v vseh bolnišnicah;

da so v Italiji za zračno pošto izdali posebno znamko, ki ima sliko prvega pionirja letalstva — Leonarda da Vincija;

da so prodali na javni dražbi v Rio de Janeiro bogato zbirko gosli nekdanjega ameriškega milijonarja Sidneya Duanya. Samo 4 Stradivarijeve gosli so bile prodane za skupno vsoto 180.000 dolarjev;

da so sovjeti že prevedli v ruščino najnovejšo dramo B. Shawa »Preresnično je, da bi bilo res!« Dramo bodo že na jesen uprizorili v Moskvi;

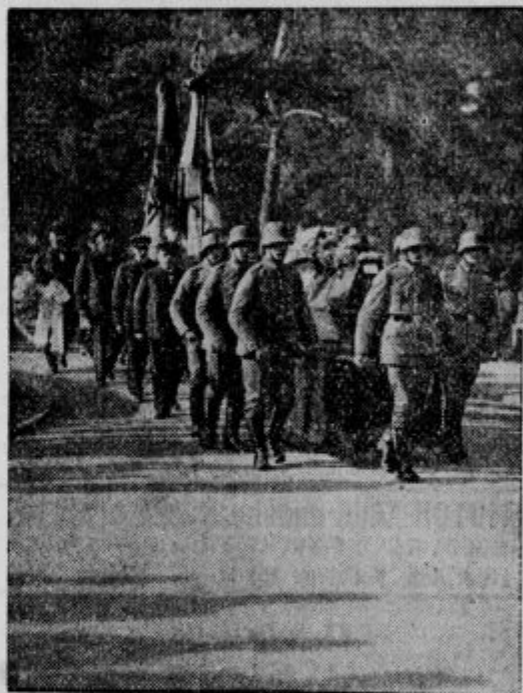
da so dobile socialistične delavske organizacije v Newyorku dovoljenje, da smejo postaviti lastno in samostojno radijsko oddajno postajo — seveda na svoje stroške.

Vihar na Vrbskem jezeru

Te dni je divjal nad Vrbskim jezerom hud vihar, ki je izbruhnil tako naglo, da je napravil mnogo škode. Na jezeru je bilo mnogo čolnov, ki so bili daleč od brega in kateri se pred viharjem niso mogli umakniti v varno zavetje. Tako je vihar prevrnil čoln, v katerem je bilo 5 letoviščarjev iz Nemčije. Kljub temu, da so hiteli ponesrečencem na pomoč trije motorni čolni, so ušli smrti v valovih le štirje, ki so se držali za prevrnjeni čoln. Neki trgovec pa se je v viharju potopil. Reševalci so ga sicer kmalu našli, vendar ga niso mogli obuditi k življenju.

Največji elektromagnet

Največji magnet na svetu, ki so ga kdaj sestavile človeške roke ima v svojem elektrotehničnem laboratoriju francoska akademija znanosti. Izdelava tega čudovitega magneta je stala skoraj 1 milijon frankov. Magnet tehta 120.000 kg in je bil zgrajen zato, da bi bili omogočeni poskusi v silno močnem elektromagnetnem polju. Če pomislimo, da so doslej uporabljeni elektromagnetni tehtati komaj 1500 kg, potem si moremo komaj predstavljati, koliko silnejši mora biti magnet, ki tehta toliko kakor težka lokomotiva. Kovinsko jedro magneta sestoji iz 105.000 kg železa. To jedro je ovito z bakrenimi žicami, ki tehtajo 9000 kg, 6000 kg pa tehtajo sestavni deli iz drugih snovi. Dolžina okrog jedra navite žive znaša 5½ km in dragoceni magnet je pomagal francoskim znanstvenikom že do važnih odkritij.

Slovesen pogreb utopljenecv z ladje »Niobec«. V Kielu so na slovesen način pokopali v skupen grob 22 mladih mornarjev, ki so utonili pri strašni nesreči, ki je zadela ladjo »Niobec«.

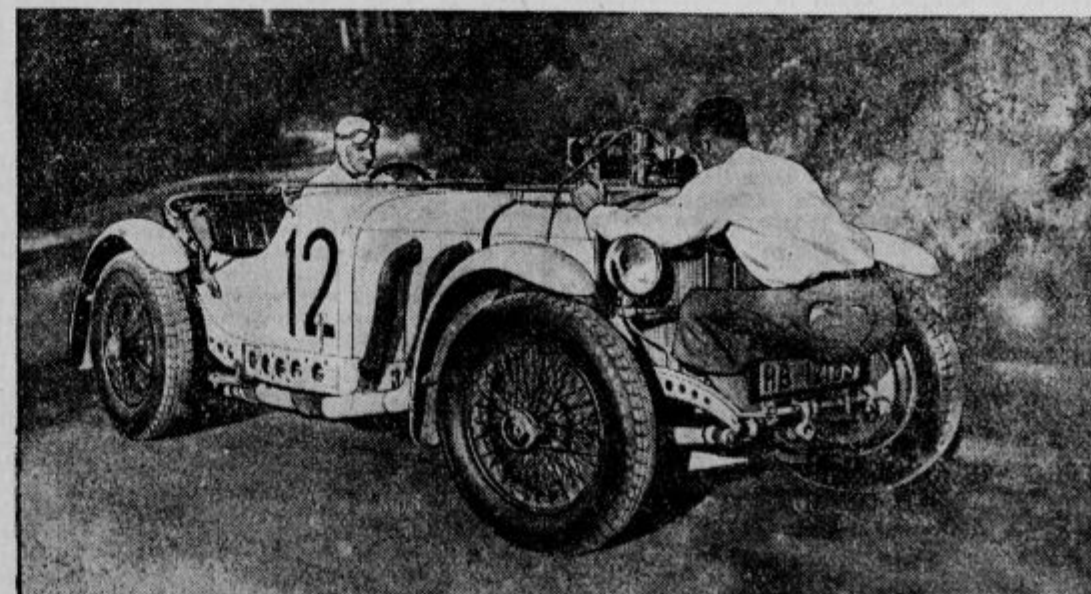
Moderna mama.

»Glej, Ivanček, vsi mladi piščančki so šli že spat. Tudi ti moraš v posteljo!«

»Da, mama, ampak s piščančki je šla spat tudi — kokljate

...

Častitljiv profesor se je hodil v sedanjih pasjih dnevih kopat v kopališče na Ljubljani. Vsak dan je splaval iz kopališča na nasprotni breg, kjer se je sončil. Pa se je včeraj popoldne začelo pripravljati na nevihto in zamišljeni profesor je godrnjače vstal iz mehke trave: »Škoda, sedaj pa moram čez, da ne bom moker!«

Kako filmajo avtomobilske dirke. Filmanje avtomobilskih dirk včasih ni lahko. Na sliki vidimo, kako snema operater vozača, ki dirka s sportnim avtomobilom. Operater sedi na odbijaču pred hladilnikom in fotografira voznika. Kadar vozi avto kakih 100 km na uro, sedež na odbijaču najbrž ni posebno prijeten.

Vremenska napoved in kmet

Mešana zelo zanimajo vremenska poročila in napovedi, posebno v poletnem času. Tudi naši kmetovalci bi se za to morali bolj zanimati, ker so vremenske napovedi vedno večjega praktičnega pomena.

Znanje o vremenu je že zelo napredovalo in danes imamo že skoro popolnoma točne vremenske napovedi, ki temelje na dolgoletnih izkušnjah meteorologije (vremensoslovja). Vremenske napovedi za prihodnji dan so postale nekaj običajnega. Tako imamo za naše kraje dve vremenski napovedi, kateri prinašajo dnevni listi in jih vsak večer pove tudi ljubljanski radio. Kdor nima radia, je na slabšem, ker zve za napoved šele drug dan iz dnevnika, ko je že lahko prepoznal, zlasti ker se poljska dela začne zgodaj zjutraj. Izmed obeh napovedi je zagrebška manj zanesljiva, ker ne vpoštevata toliko naših krajev, ki imajo izrazito alpsko podnebje. Za nas je večje praktične važnosti dunajska vremenska napoved. Iz praktičnihkušenj vemo, da je v 90 odst. ta napoved dobra, posebno, ko loči severne in južne Alpe.

Še večje važnosti za bodoči razvoj kmetijstva pa so raziskovanja, ki imajo namen podajati vremenske napovedi za daljšo dobo, recimo 7—14 dni. Take napovedi omogočajo kmetovalcem dispozičije za najmanj teden dni naprej. Uspešen razvoj te napovedovalne službe bo prinesel za kmetijstvo nepregledne koristi.

Nemel, ki strme sploh za čimvečjo izrabo znanstvenih dognanj v praktične svrhe, so leta 1929 osnovali v Frankfurtu ob Meni, torej skoro v sredi Nemčije, državni preizkusni zavod za daljše vremenske napovedi. Te dni je vodja zavoda prof. Baur podal o tem par zanimivih podatkov, ki jih je objavila strokovna revija »Blätter für landwirtschaftliche Marktforschung« v Berlinu. Njegove vremenske napovedi temelje na zgodovini vremena v zadnjih desetletjih vpoštevajoč vse faktorje, ki vplivajo na razvoj vremena. Uspehi njegovih napovedi so presenetljivi. Lani poletje je zavod izdelal kakšnih 7 napovedi, katere je oddal vseučiliškim profesorjem in nekaterim kmetovalcem. Napovedi so veljale za 10 dni v območju jugozapadne Nemčije. Izkazalo se je, da je bilo vseh 7 napovedi popolnoma točnih. Posebno pomembna je bila napoved, ki je bila izdana po deževnem vremenu od 6. do 21. julija na dan 22. julija. V tej napovedi je bilo rečeno, da je računati za 10 dnevni vremena in sicer ne popolnoma brez padavin, vendar pa boljše vremena in da je teh 10 dni treba kolikor mogoče izkoristiti, ker je v avgustu zopet bilo računati za deževnim vremenom. Kmetovalci, katerim je omenjeni profesor dal to napoved, so mu izjavili, da je bila pri njih škoda, katero so utrpli radi posebno deževnega vremena v jugozapadni Nemčiji za 50 odst. manjša kot bi bila v slučaju, če ne bi radi napovedi pospravili v omenjenih 10 dneh napovedanega kolikorotnega lepšega vremena

Iz statistike OUZD

Med vsemi korporacijami, ki izdajajo statistične podatke v zvezi s svojim poslovanjem, je gotovo Okrožni urad za zavarovanje delavcev v Ljubljani prva. Zelo važno dejstvo je tudi strogo matematična in znanstvena obdelava zbranih statistik. Omenili smo že jubilejno publikacijo statističnih podatkov. Danes opozarjamo na podatke o sezijskem in konjunkturnem poslovanju zaposlenosti naših delavcev pred vojno. Zbrani so podatki o številu zavarovancev od 1894—1914, torej za dolgo dobo 20 let.

Iz objavljenih podatkov je razvidno, da je predvojno sezijsko valovanje zaposlenosti našega delavstva zelo podobno pojavnemu. V sredini leta je zaposlenost največja. Doba konjunktura je jasno izražena s 7 leti. 4 in pol leta traja gospodarski polet, 2 in pol leta pa depresija. To je slučaj bil doslej tudi po vojni. Zato navajamo tudi datume:

Pred vojno.

Od začetka 1894 do sredine 1908 polet,
od sredine 1898 do konca 1900 depresija,
od začetka 1901 do sredine 1905 polet,
od sredine 1905 do konca 1907 depresija,
od začetka 1908 do sredine 1912 polet,
od sredine 1912 do konca 1914 depresija.

Po vojni.

Od začetka 1919 do sredine 1923 polet,
od sredine 1923 do konca 1925 depresija,
od začetka 1926 do sredine 1930 polet,
od sredine 1930 do —?— depresija.

Iz te analogije bi se dalo sklepati, da lahko pričakujemo konec depresije že proti koncu leta 1932, ali pa v začetku 1933.

Koliko ima ta prognoza zase? Na to vprašanje bi najlažje odgovorili šele v letu 1933. Toda ker smo že bližje konca leta 1932, je prav, če analiziramo statistike OUZD.

Predvsem moramo ugotoviti, da so podatki OUZD samo del splošnega gospodarskega barometra in nam kažejo obseg produkcijskega procesa, zavečajo se, da ne dajejo popolnoma odgovarjajoče slike višine produkcije. Zato jim v skupini označbo gospodarskega položaja gre izvestno, važno mesto, ne pa najvažnejše ali pa celo edino. S tem ne mislimo zanikati vrednosti podatkov, katero cenimo, pač pa opozarjamo samo na že omenjeno, da tvorijo le del splošne statistične slike našega gospodarstva.

Ce bi bila naša statistična služba boljše, odnosno če bi imeli dovolj na razpolago tudi drugih statističnih vrst, bi lažje odmerili statistikam OUZD odpadajoče mesto med njimi. Zato zopet poudarjamo važnost zbiranja statističnega gradiva. Tudi bo izpopolnjena statistika OUZD, katero smo baš nedavno prinesli, pokazala mnogo novih momentov.

Pri presojanju prognoze o bodočnosti se nam zdita zelo odločilna dva momenta: kriza na denarnem trgu ter vedno manjša odvisnost naših blagovnih tržišč od gibanja inozemske konjunktura. To bi bili ovirajoči momenta dočim imamo nasprotno pozitivni moment (bolj psihološkega značaja), da smo dosegli že skoraj minimum depresije, nadalje pa zaradi ukrepov, ki so v mali meri inflatoričnega značaja, pri katerem mislimo še na devizni položaj, ki v nekaterih branžah favorizira domačo produkcijo.

Vsekakor so danes prognoze zelo tvegane stvar, veselilo pa bi gotovo, če bi nam prišlo olajšanje.

Prevozne elajšave za potnike in blago na jezenski Ljubljanski velesejem, ki se bo vršil od 3. do 12. septembra so dovolile sledeče tuje države: Avstrija, Bolgarija, Čehoslovaška, Grška, Italija, Madžarska, Nemčija, Poljska, Romunija in Saarsko ozemlje.

Permanentne legitimacije jezenskega Ljubljanskega velesejma opozarja tem potom imajo jitelje permanentnih legitimacij, da veljajo iste samo za osebo, na katere ime se glasi in da so neprenosne.

vsega zrelega in le malo manj kot dozorelega žita. Škoda, ki je nastala zaradi nepravilnega spravljajanja žita, so uradno cenili v okraju Wiesbaden na 16 milj. mark (nad 200 milj. Din); tako je torej računati, da bi se dala najmanj polovica škode, torej 8 milj. mark ali nad 100 milj. Din, preprečiti, če bi imeli zavod sredstva, da bi že lansko leto pripravil vse potrebno vse potrebno za široko organizacijo službe, da bi lahko objavljali vse napovedi. Tako pa je moral biti krog omejen, ker zavod ni hotel dati prej napovedi, dokler niso bile popolnoma zanesljive.

V tekočem letu so bile oddajane napovedi že v večjem obsegu počenši z mesecem julijem. Ena napoved bo za južno, druga pa za severno Nemčijo zapadno od Odre. Prof. Baur računa, da se bo 80 odst. napovedi izkazalo za točne.

Koliko dela zahteva taka napoved, je razvidno iz naslednjih podatkov: Predvsem so zbrana dnevna opazovanja zadnjih 38 let velikega števila evropskih vremenskih postaj; na vsakem listku je podan potek vremena pred opazovalnim duem, napoved sama za določeni dan, uresničenje ali ne ter naslednje vreme, v kolikor je bilo odvisno od določenega dne. Zabeležiti je treba vsak dan tisoče izprememb v zraku in tlaku, v toploti itd. Izdeluje se karte in sestavljajo tabele na podlagi tisočih statistik. Za vremensko napoved samo za daljše dobo pa ne zadostuje samo opazovanje zemeljskega vremena, pač pa je treba poznati tudi tako zvane kozmične vplive, ki prihajajo iz svetovja. Ti vplivi izhajajo največ od sonca. Izžarevanje sonca pa tudi ni enakomerno, kar se je pokazalo šele zadnje čase in od tod tudi znatni vplivi na razvoj zemeljskega vremena. Izrednega pomena so solneče pege. Pokazalo se je, da je dve leti pred maksimalnimi solničnimi pegami zračni pritisk v Srednji Evropi poletj povprečno visok in da je zaradi tega poletje suho. Znanstveno se da to razlagati, da je izžarevanje sonca med dvema ekstremoma povečano.

So pa tudi vplivi, katerih ne moremo napovedati naprej. Tako je ugotovljeno, da izredni dogodki vplivajo na razvoj vremena. Tako n. pr. izbruh vulkanov: ob suhih izbruhih, kjer ne teče samo lava in kamenje, pridejo v zrak izredno količine prahu in pepela. To povzroča, da prihajajo k nam žarki sonca zelo oslabiljeni, kar se zelo pozna pri vsem vremenu. Tak slučaj smo pred nedavnim doživeli v južni Ameriki.

Iz vsega tega je razvidno, koliko znanstvenega dela, koliko malenkostnih izsledkov neštivilnih znanstvenikov igra pri napovedi vremena vlogo. Polje je tako široko, da ga obvladajo samo zavodi z obsežnim materialom in izvežbanim strokovnim osebjem. Zaradi tega to lahko delajo velike države, ki se poleg tega tudi zavedajo, kako odločilen faktor je vreme v življenju kmeta. Kolikor vemo, je nemški zavod edini svoje vrste na svetu. Zaenkrat delajo v njem samo 4 strokovnjaki.

Kje se dobe sejske legitimacije. Legitimacije za obisk letošnjega jezenskega velesejma od 3. do 12. septembra po 30 Din prodajajo vsi večji denarni zavodi, trgovske korporacije, županstva, prosvetna društva, tujsko-prometne ustanove in večje železniške postaje dravske banovine. Kjer bi legitimacij ne bilo na razpolago, naj se zahtevajo direktno od urada Ljubljanskega velesejma. Organizacije in ustanove, katere bi želele prevzeti prodajo legitimacij, se naprošajo, da se obrnejo na urad velesejma.

Borza

Dne 26. avgusta 1932.

Denar

Tudi danes so bile devize čvrste, kakor tudi tečaj razen Curiha, ki je ostal neizpremenjen. Ljubljana, Amsterdam 2294.85—2306.21, Berlin 1354.03—1364.83, Bruselj 791.63—795.57, Curih 1108.35—1113.85, London 197.19—198.79, Newyork 5680.47—5708.73, Pariz 223.63—224.75, Pariz 168.67—169.53, Trst 201.79—204.19, Varšava 637.46—624.52. Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 83.929 Din.

Curih. Pariz 20.175, London 17.825, Newyork 514.50, Bruselj 71.425, Milan 26.37, Madrid 41.40, Amsterdam 207.15, Berlin 122.85, Stockholm 91.30, Oslo 80.30, Kopenhagen 94.90, Sofija 3.72, Praga 15.22, Varšava 57.60, Atene 3.20, Carigrad 2.47, Bukarešta 3.05, Helsingfors 7.65.

Dunaj. Dinar notira: valuta 12.30.

Vrednostni papirji

Pri neenotni tendenci je bilo 7% inv. pos. čvrsto kakor tudi delnice Narodne banke, ostali državni papirji pa so bili deloma neizpremenjeni, deloma nekoliko slabši. Nadalje je še popustila Priv. agr. banka. Promet je bil na zagrebški borzi naslednji: Voja škoda 500 kom., Priv. agr. banka 30 kom., Narodna banka 25 kom.

Ljubljana. Voja škoda 197 bl., 8% Bler. pos. 44.50 bl., 7% Bler. pos. 41 bl., Stavbna 40 den., Ruše 125 den.

Zagreb. Narod. banka 4250—4400 (4250), Priv. agr. banka 225—227 (225), 7% inv. pos. 51—54, agrarji 25—27, voja škoda 196—197 (196, 197), 8. 195—198, 9. 194—198, 10. 197 den., 12. 193—196, 6% bel. obv. 34—34.50, 8% Bler. pos. 44—45.50, 7% Bler. pos. 41.625—41.75 (41.625, 41.75).

Belgrad. Narodna banka 4350—4400 (4400), Priv. agr. banka 221—225 (224), 7% inv. pos. 51—52 (51.50), voja škoda 195—198, 6% bel. obv. 34.5—34.75 (35.25, 34.75), 8% Bler. pos. 45—45.50, 7% Bler. pos. 41—41.50 (41.25, 41), 7% pos. DHB zaklj. 44.

Dunaj. Podon.-savska-jadran. 70.25, Živno 55, Ruše 11.25, Alpine 10.35, Trboveljska 10.05.

Žitni trg

Položaj na žitnem trgu je neizpremenjen, ravnotako tudi cene. Tendence je mirna, ker je rezerviranost splošna.

Novi Sad. Otrobi bač., sr. ban. novi v jutu-vrečah 55—57.50. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 38 vagonov.

Sombor. Pšenica bač. nova okol. Sombor 76 kg 130—132.50, gbač. 76 kg 130—132.50, sr., slav. 76 kg 127.50—130, bač. potiska 76 kg 135—140, ban. potiska 76 kg 132.50—135, ban. 76 kg 127.50—130, oves bač. novi 105—110, sr., slav. 107.50—112.50, rž. bač. nova 127.50—132.50, ječmen sr. 95—100, otrobi bač., pšenični 65—70, moka št. 6 in 8 90—95. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 57½ vagona.

Budimpešta. Tendence slabša. Promet slab. Pšenica okt. 13.08—13.20, zaklj. 13.12—13.13, marec 14.11—14.28, zaklj. 14.12—14.13, rž okt. 7.95—7.96, zaklj. 7.85—7.86, marec 8.95—9.15, zaklj. 8.95—8.96, koruza maj 8.50—8.60, zaklj. 8.54—8.55, julij 8.95—8.96, zaklj. 8.95—8.90.

Chicago. Pšenica marec 60.625, sept. 52.625, sept. 52.625, dec. 56, koruza marec 37.625, sept. 32.50, dec. 36, oves marec 18.375, sept. 21, dec. 16.875, rž marec 34, sept. 31.25, dec. 31.25.

Celje

• **Važno za lastnike avtomobilov.** Predstojništvo mestne policije razglasa: V smislu zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah, 7.28, pripomba 9. se bo plačevala letna taksa na avtomobile (osebne, tovorne in avtobuse) od 1. januarja 1933 po teži vozila na podlagi uradnega tehtanja in saobračajne knjižice. Vsled tega se priporoča, da pustijo lastniki v pošte prihajajočih vozil ista že sedaj uradno pretehtati ter jih opremijo s predpisanimi saobračajnimi knjižicami, ki jih dobe na uradu davčne uprave. Pregled in registracija motornih vozil se bosta izvršila takoj po novem letu 1933 na podlagi zgoraj omenjenega postopka.

• **Nočno lekarniško službo** ima v prihodnjem tednu od sobote 27. t. m. naprej do vseh petka 2. septembra lekarna Pri orlu, na Glavnem trgu.

• **Kvalifikacijska nogometna tekma za vstop v prvi razred LNP** med SK Celjem in Atletiki, se bo vršila v nedeljo 28. t. m. ob pol 5 popoldne in ne ob pol 6, kakor smo včeraj pomotoma objavili. Upajmo da bo nudila ta tekma, ki velja za celjski derbi, to nedeljo boljši nogomet, kakor smo ga videli preteklo nedeljo, ko so bili vsi igralci brez izjeme izmučeni in izdelani od neznozne vročine, ki se je sedaj malo podela. Za sodnika je delegiran od LNP g. Vidic, ki bo moral napeti vse sile, ako bo hotel biti kos svoji nalogi na vročih tleh Atletikov.

• **Aretilana tatava.** Včeraj, v petek 26. t. m. je aretilana tatava policija dolgo iskano tatavo. Dolgo časa so namreč že opazovali kmetje in posestniki v celjski okolici, da jim nekdo krađe ponoči s polj krompir, koruzo in druge poljske pridelke. Imeli so na sumu neko žensko A. M., a ji niso mogli ničesar dokazati. Končno pa se je ušla in je padla v roke celjski policiji. Ob tej priliki je prišlo na dan, da se ni zadovoljila samo s poljskimi pridelki, ampak da je bil ugodnih prilikah stegnila svoje roke tudi po tujem denarju in drugem blagu. Izročena je v zapore okrogne sodišče.

• **Nezgode.** Posestnikova hčerka Anica Kranjčeva v Šmartnem v Rožni dolini je padla pri igri tako nesrečno, da si je zlomila levo roko. — Plast premoga se je utrgala v velenjskem rudniku. V bližini stoječ 40-letni rudar Ivan Pirtošek je bil od plasti zasut in si je pri tem zlomil desno nogo. — Dijak Franjo Hofer iz Leobna, ki biva na počitnicah v šoštanjski okolici, se je ponesrečil pri igri. Padel je tako nesrečno, da si je težko poškodoval desno roko na komolcu. — Težak utež je padel delavcu Francu Šinkovcu iz Jelenjega pri Litiji na desno roko. Utež mu je zmečkala mezinco. — Vsi ponesrečenci se nahajajo na zdravljenju v javni bolnišnici.

Ptuj

• **Otrok se zadušil v gnojnici.** Zakonca Ivan in Roza Pernek, posestnika v Novi vasi, občina Rogoznica, sta spravljala pridelani jabolčnik v klet, medtem ko se je njun 15 mesecev star otrok Alojzij igral na dvorišču. Ko sta se po opravljenem delu vrnila na dvorišče, sta z grozo opazila, da leži njun ljubljeno nepremično v gnojnici. Otroček je med igro padel v gnojnico in se zadušil. Ves trud, da bi otroka z umetnim dihanjem obudili k življenju, je bil zaman.

• **Smrtna nesreča.** Lorenc Gajnar, posestnik v Jelovcu, občina Sv. Boštjan, je bil pri številnih svojih prijateljih in znancih na obisku. Ko je odhajal, je padel in obledel. Spravilo so ga na neko podstrešje, da se prespi. Ko so pa naslednje jutro hoteli pogledati za njim, so ga našli pred kletjo na tleh — mrtvega. Pozvani pujskoškorski zdravnik dr. Peče je ugotovil smrt zaradi srčne kapi. Domneva se, da je Gajnar ponoči ali zarana hotel domov, pa je pri tem padel s podstrešja vinske kleti in se ubil. Pokopali so ga na majšperskem pokopališču.

• **Zaplemba tehtnice.** Policija je zaplenila nekemu trgovcu s sadjem, tehtnico in osem uteži, ker ni bila žigosana. Zadeva je prijavljena oblasti.

• **Nočno lekarniško službo** ima od 27. t. m. do 3. sept. lekarna pri Sv. Antonu (magister Orožen).

• **Srebrna zapestnica** s srebrno uro se je našla na Rogozniški cesti. Izgubitelj jo dobi na policiji.

Št. Vid pri Ptaju

Preteklo nedeljo so se poslovlili od nas mariborski otroci. Iz Maribora so prihiteli po nje njihovi skrbni starši. Prav veseli so bili, ko so zagledali svoje otroke vse osvežene. Najvažnejše so se zahvaljevali dobrim kmetom, da so tako lepo skrbeli za njihove malčke. Pa tudi otroci so se hoteli izkazati hvaležno, zato so priredili v Slomškovem domu poslovlilno prireditev. Fantki so igrali ljubko igrice »Ptičji kralje, deklice pa so deklamirale nekaj lepih vstic svojim ljubim — posebno še mamicam — v pozdrav. Marija Simončičeva je s svojo lepo podano deklamacijo zvalila marsikomu solze v oči. Njen bratec Vojko pa se je v lepih besedah zahvalil dobrim družinam za prijazen sprejem in za vse dobroto, ki so jih hili tukaj deležni. Čisti donos prireditve je Prosvetno društvo namenilo v pomoč revnim otrokom. Otroci so imeli priliko spoznati, kako malo prijetnosti užije naš kmet.

Na Marijin praznik 8. septembra bo pri nas za ves ptujski okraj velika Slomškova proslava. Proslavo pripravljata fantovska Marijina družba. Prosimo že danes vse Marijine družbe v ptujskem okolišu, da se te proslave res udeležijo.

Danes popoldne bo v Jurovcih blagoslovitev nove motorne brigadne in avtomobila.

Na Selih imamo na novo popravljene orglje. Tako je zopet naša lepa selska podružnica urejena. Selanom vsa čast, da tako lepo skrbijo za svojo cerkvo.

Ježica

Predstava na prostem. Za prihodnjo nedeljo pripravljata naše prosvetno društvo malo senzacijo. Namesto v vroči dvorani, bo priredili gledališko predstavo kar na prostem, pred župniščem. Vpizorjeni bodo »Trije vaški svetniki«, znana komedija, ki jo je pred leti vpizorilo že ljubljansko gledališče. Predstava se začne ob 8. Za prireditev vlada seveda med domačini, kakor tudi v širši okolici veliko zanimanje, saj bo to prva večja predstava na prostem v bližnji ljubljanski okolici. Razen tega so naši fantje in dekleta znani kot dobri igralci. Zaradi predstave bo v nedeljo zvečer od 6 naprej pot od farne cerkve proti saveljskemu mostu za vsak promet zaprta.

Suša uničuje. Zalosten je pogled na našo polja, ki jih je silna suša že skoraj čisto pokončala. Travniki so suhi, deteljišča ovenela, ljudem začujna primanjkuje sveže krme za živino. Koruza za krmo nikamor ne raste, repa je komaj pogrnala iz tal, ajda je majhna — vse skupaj nudi vprav žalostno sliko. Zadnji rahel dež, ki je komaj orosil zemljo, je bil polju in prideleku le v tolažbo, koristil pa skoraj ni nič. Moralo bi deževati vsaj en dan in čno noč, da bi se zemlji za silo poznalo.

Primorje: Ilirija

Dve točki ostaneta v Ljubljani, to je gotovo. Pa nič drugega kar bi bilo še važno. Ali zmaga Primorje ali Ilirija je čisto vseeno. Primorje je na predzadnjem Ilirija pa na zadnjem mestu. Obrnena tabela podvezinega prvenstva. Usoda obeh ljubljanskih klubov je zapečatena. Vsem pa je ni čisto vseeno. Srečanja med Primorjem in Ilirijo imajo posebno privlačnost. Za prestiž gre! Z besedami: Mi smo boljši, se žele eni kot drugi postavljati. Prvo igro je Ilirija izgubila, srečno — nesrečno, — zaslužno — nezaslužno, to v prvenstvu, kjer gre za točke, ne igra vloge. Gotovo je, da bodo eni kot drugi skušali doseči zmago in s tem svoj slab sloves popraviti pred svojimi prijatelji.

Prijatelji Primorja in Ilirije bodo na neuspehe v letošnjih prvenstvenih igrah pozabili, ako zmago njihovi fantje. Je pač zavest klubske pripadnosti močno razvita pri enih kot pri drugih. Ker torej igra ni važna, bodo fantje gotovo lepo igrali. Zlasti Primorje, ki bo najbrže nastopilo zopet s svojimi najboljšimi igralci. Tekmo bo menda sodil g. Wiler iz Zagreba.

Razne sportne vesti.

Prihodnjo nedeljo prično v Belgradu veslaške tekme za prvenstvo Evrope. Včeraj so prišli že prvi inozemski tekmovalci, katere so sprejeli zelo svečano. Ob pol osmih zjutraj so prišli Poljaki, zvečer ob pol devetih pa Holandci skupno z Zagrebčani. K tekam je Putnik organiziral posebne vlake iz vseh krajev države. Posebni vlak, ki bo vozil kot brzovlak, bo odšel iz Ljubljane v petek ob 20.30 in se bo vrnil v Ljubljano v ponedeljek zjutraj. Voznina znaša za drugi razred 267.50 Din, za tretji pa 134 Din.

Boško Simonovič se zopet javlja. V Pragi morajo naši nogometaši nastopiti in sicer 9. oktobra. Češki nogometaši hočejo revanše za svoj poraz v Belgradu. Da bo videl kakšen material ima na razpolago bo Simonovič zopet priredil poizkusne tekme. Reprezentanca Budimpešte bo igrala z dvema našimi moštvoma prvega in drugega oktobra. Po teh poizkusnih igrah sestavljeno moštvo, ki bo imelo pravi težko nalogo igrati, v Pragi.

Mednarodni tenis turnir za prvenstvo Jugoslavije imajo te dni v Zagrebu. Poleg domačih »kanonov« nastopajo tudi inozemci, vendar letos manjkajo nekateri šampioni Avstrije, Madžarske in Nemčije. Menda premalo nese. Avstrijo zastopa grof Bawarovsky, Nemčijo Schwenker, Češko Švada, Kitajsko Lo; dame iz inozemstva so Hammer (Nemčija) in Baumgarten (Madžarska).

Ljubljansko plavalno reprezentanco je povabil Jug iz Dubrovnika, za prihodnjo nedeljo.

Pri deseti olimpijadi so prireditelji prav čedno zaslužili. Na vstopninah so dobili samo »1.700.000« dolarjev. Za kritje stroškov so najeli pred pričetkom olimpijade 1 milijon dolarjev, tako da ostane čedna vsota 700.000 dolarjev skupno s stavbami kot čist dobiček. Deseta olimpijada je pa tudi prva, ki je končala s takim dobičkom.

Lahkotletske tekme je gledalo 600.000, plavalne 100.000, veslaške pa 250 tisoč gledalcev. V Hong Blachu, kjer so tekmovali veslači je bilo samo zadnji dan 75.000 gledalcev. Pa naj še kdo reče, da si sport ni osvojil sveta.

Slovenska Krajina

Plen na meji. V. Dol. Lendavi je preživel počitnice višji uradnik K. z Madžarskega. Pri povratku domov je hotel nesti s seboj nekaj našega denarja. Zataknil ga je za klobuk. Obmejna straža ga je pregledala in našla pri njem 3100 Din. Denar mu je bil odvzet, razen tega pa bo zapadel tudi kazni.

Huda kolesarska nesreča. Abiturienta Palter Kolomana iz Dol. Lendave je zadela precej huda nesreča. Peljal so je s kolesom. Nenadoma mu prideta nasproti dva kolesarja. S tako silo je treščil ob nju, da se je vrnil s kolesa. Pet ur je ležal brez zavesti.

Razrešen županski dolžnosti. V Turnišču je razrešen županski dolžnosti bivši oblastni poslanec in banski svetnik g. Stefan Litrop. Na njegovo mesto je postavljen N. Dravec.

Šoštanj

Občni zbor občinskih nameščenecv. Preteklo nedeljo se je vršil v posvetovalnici šoštanjske mestne občine občni zbor »Združenja občinskih nameščenecv za severni del dravske banovine«. Udeležba je bila zelo lepa. Zborovanje je vodil predsednik g. Alojzij Kranjc iz Slovenjgradca, ki je po uvodnih formalnostih podal obširno poročilo o stanju in delovanju organizacije. V nadaljnjih točkah dnevnega reda so navzoči mogli konstatirati, da so občinski nameščenici pri svojem uradovanju spričo novih uredb in naredb in vedno večjega delokroga zelo obremenjeni. Posebno živahna debata se je razvila glede vprašanja odnošajev do OUZD, ki napravljajo državne nameščenice, posebno tajnike, za svoje eksponente. Ker ima Okrožni urad za zavarovanje delavcev svoje delovne ljudi, je nedeljski občni zbor sklenil v tej zadevi začetki akcije. Pri volitvah je bil izvoljen odbor: predsednik Alojzij Kranjc (Slovenjgradec), podpredsednik Josip Mazej (Šoštanj), tajnik Kapun (Slovenjgradec); nadzorstvo: Tausiš Andrej (Velenje) in Blagotinšek Franjo (Št. Andraž).

Nomesto vena na grob g. Hankeja so darovali g. Adolf Mravljag, g. Vrentschur po 100 Din in mestna občina 150 Din za mestne uboge. — Hvala!

Metlika

Naš priljubljeni gospod kaplan se zdravi. V ponedeljek se je odpeljal v kandijsko bolnišnico naš marljivi g. kaplan Janez Hladnik, da si pozdravi svojo bolno nogo. Pogrešajo ga vsi. Želimo, da bi mu Bog skoraj podelil zdravje, da bo zopet mogel delovati.

Obiščite novootvorjeni

atelje za strojno in ročno vezenje „IRIS“

Entlanje, azuriranje, širok ažur za šivilje (špahtel

Ljubljanski velesejem

„Ljubljana v jeseni“

3.—12. septembra 1932

Prosta vožnja na Lipski sejem:

Lipski jesenski sejem 1932:

Natančnejši pogoji se dobe pri vodilnih
potovalnih pisarnah in pri častnem zastopniku:
ING. G. TÖNNIES, Ljubljana, Dvořakova 3

Poštni predal 128.

Vzorčni sejem od 28. avg. do vključno 1. sept. Tekstilni
sejem do 31. avgusta, sejem za gradbene, hišne in
obratovne potrebščine od 28. avg. do vključno 1. sept.

Kulturna in gospodarska razstava / Kmetijstvo (razstava mleka, sira, medu, zele-
njave, jajc, vina) / Perutnina / Kunc / Goveja živina (3. in 4. sept.) / Konji
(11. sept.) / Psi (8. sept.) / Alpska razstava, tujski promet / Razstava slovenske
knjige, umetnosti, fotografij / Razstava „Domače ognjišče“ / Industrijski in obrtni
oddelek / Revija narodnih noš (4. sept.) / Tekmovanje harmonikarjev (11. sept.)

50% popust na železnice. Legitimacije po Din 30.— se dobe pri denarnih zavodih,
župnih in občinskih uradih, večjih postajah dravske banovine in biljetarnah „Putnika“

Mali oglasi

V malih oglaših velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglasi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš
Din 10.—. Mali oglasi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa eno-
kolonska, 3 mm visoka pelitna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Službe iščejo

Vsaka beseda 1 Din

Pisarniška moč

večša slovenskega, hrvaškega in nemškega jezika, strojepisja, knjigovodstva in stenografije, išče nameščenje s 1. septembrom. Cenjene ponudbe na upravo „Slovenca“ v Mariboru pod „Marljiva“ št. 12.339. (a)

Cerkovnik

želi spremeniti službo. — Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 12.340. (a)

Vajenci

Vsaka beseda 1 Din

Vajenka

pridna in zanesljiva, se sprejme za strojno in ročno vezenje. Atelje „Iris“, Ljubljana, Igriška 10. (v)

Trgovsko učenko

absolventinjo dveh ali treh meščanskih šol, pridno in pošteno, ki ima veselje do trgovine, sprejem takoj v trgovino mešanega blaga na deželi — s hrano in stanovanjem v hiši. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod značko „Učenka“ št. 12.269. (v)

Čitajte in širite

„Slovenca“!

Službodobe

Vsaka beseda 1 Din

Brivski pomočnik

prvovrsten v moški stroki in ki zna tudi dobro ondulirati, dobi stalno mesto. Nastop takoj. K. Doležal, Stozice 50, p. Jezica. (b)

Išče se v župnišče

zdravo in močno dekle, vajeno vsega kmečkega dela. — Naslov v upravi „Slovenca“ pod 12.346. (a)

Pouk

Vsaka beseda 1 Din

Tujski promet

bo naraščal, če boste tujece ogovarjali v njihovem jeziku. Vse moderne jezikovne najhitreje in najceneje nauči Dopisna trgovska šola v Ljubljani, Pržakova 8 — ni vam treba hoditi v šolo, vse dobite na dom. Pišite takoj po informacije! (u)

Dijaki

Vsaka beseda 1 Din

Dve dijakini

sprejem na stanovanje, hrano. Cena zmerna. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 12.367. (D)

Dva dijaka (-nji)

sprejme učiteljskega rodbina. Kandida — Grad Suklje. (D)

Dijaka

vzame v svo oskrbo profesor. Dopisi pod „Vestno nadzorstvo“ št. 12.357 na upravo „Slovenca“. D

Stanovanja

Vsaka beseda 1 Din

Stanovanje

dvo- ali trisobno — se ugodno odda v kolodvorskem okraju. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Mirna stranka“ 12.387. č

2 dvosobni stanovanji

s pritliklami, za Mladinskim domom, po 400 in 450 Din oddam. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 12.365. (č)

Dve stanovanji

dvosobni, poselska soba, kopalnica, pralnica, jedilna shramba in pritlikline, moderno urejeni, se odda s 15. septembrom v novi vili v Bolgarski ulici v Ljubljani. Pojasnila daje uprava „Slovenca“ pod št. 11.960. (č)

Zelo zračno sobo

z balkonom, posebnim vzhodom, meblirano ali nemeblirano, oddam dvema gospodičnima v Rožni dolini. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 12.383. (č)

Stanovanje

štiri sob z vsem modernim konforom se odda v sredini mesta s 1. novembrom. Pojasnila pri upravi „Slovenca“ pod št. 12.354. (č)

Denar

Vsaka beseda 1 Din

Hranilno knjižico

do 700.000 Din sprejem kot posojilo. Prvovrstno jamstvo nudi veleposestvo. Ponudbe s solidnimi pogoji poslati pod „100% sigurnost“ št. 12.332 na upravo „Slovenca“. (d)

Rabi se 45.000 Din

proti vknjižbi na novo zgrajeno tristanovansko hišo, katere stane 175.000 dinarjev, na prvo mesto proti 8% obrestim. Več se poišče v upravi „Slovenca“ št. 12.372. (d)

Posrestva

Vsaka beseda 1 Din

Gozdne parcele

odnosno posestvo kupim. Ponudbe na upravo „Slovenca“ pod „Na deželja“ št. 11.899. (k)

Dve stanovanjski hiši

velik industrijski objekt s stroji za obdelovanje lesa (z ali brez istih), gospodarsko poslopje, stavbene parcele itd. prodam skupno ali posamezno. Objekti so tik kolodvora gorenjske proge, prikladni za vsakovrstno industrijo. — Cena nizka, o-lajševalni (dolgoročni) plačilni pogoji. Kot plačilo sprejemam tudi vložno knjižico. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 12.063. (p)

Najboljše naložite

denar, ako kupite hišo z dobro vpeljano trgovino v najlepšem kraju ljubljanske okolice. Ponudbe pod šifro „Trgovina“ št. 12.362 na upravo „Slovenca“. (p)

Radio

Vsaka beseda 1 Din

Dva Erneman aparata

II. nova, in zvočno aparaturo ugodno prodam. Ponudbe pod šifro „Ugodnost“ št. 12.345 na upravo „Slovenca“. (i)

Razno

Vsaka beseda 1 Din

Morje — solnce!

Omiš — Split. Hotel „Jadrano“, penzion 39 do 55 Din. (r)

Večjo vlogo

pri Ljub. kreditni banki sprejem kot hipoteko. — Ponudbe na upravo „Sl.“ pod „Vknjižba na prvo mesto“ št. 12.331. (r)

Doživetno oskrbo

dobi starejša gospa pri boljši rodbini kot lastna mati — proti enkratnemu plačilu po dogovoru. Lahko tudi z dežele. Dopisi pod značko „Dobri otroci“ št. 12.301 na upravo „Slovenca“ Ljubljana ali Maribor. (r)

Kupimo

Bukova drva in ogle

kupuje stalno

Uran franc

Ljubljana

Sv. Petra cesta 24.

Prodamo

Vsaka beseda 1 Din

Konfekcija — moda!

Naicenejši nakup. Anton Presker, Sv. Petra cesta št. 14. Ljubljana. (l)

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam nudi v veliki izbiri najugodnejše in najceneje trvdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg. (l)

Štedilnike

raznih vrst; vrtnice, balkonske in stopniške ograje, dimn. vrata, brzoparilnike, nudi po najnižjih cenah ključ. podjetje Cyril Podraž, Ig pri Ljubljani.

Nogavice, rokavice,

robce, perilo, torbice, kravate

nizke cene, samo pri

PETELINC-u

Ljubljana, ob vodi blizu Prešernovega spomenika.

Drva

prodaja graščina Boštanj ob Savi. (l)

Prst

za vrtove, presejano, črno, Vam dobavi gradbeno podjetje Anton Mavrič, Dunajska cesta 38, telefon 33-82. (l)

Šivalni stroj

za krpanje vreč, Cops-špulmašina, entel stroj — ugodno napredaj. Naslov v upravi „Slovenca“ pod št. 12.315. (l)

Nudim

lep domač gorenjski

oves in lečo

po najnižji ceni.

Ljudevit Sirc, Kranj.

Šolske torbice

aktovke, domač izdelek, dobite poceni pri J. Karlo, Maribor, Trg Svobode št. 6. Popravila točna in solidna. (l)

Ia bosanske slive

sveže, debele, kg 2.80 Din franko vsakega naročnika, razpošila v košarah po 30 kg brzovozno — G. Drechsler, Tuzla. (l)

Auto-motor

Vsaka beseda 1 Din

Harley Davidson

1200 cm³, s prikolic — ugodno prodam ali zamenjam za manjši avto. Naslov v upravi „Slovenca“ št. 12.314. (l)

Avto

štirisedežen, zelo ohranjen, prodam za eno tretjino vrednosti. Vzamem tudi hranilno knjižico ali bukova drva. Viljem Smolej, Maribor, Ruška cesta št. 9. (f)

Obrt

Vsaka beseda 1 Din

Talarje in birete

za veleč. gg. duhovnike izdeluje Fr. Himmelreich, Ljubljana, Pred škofijo 9/II. (t)

Solske torbice

I. Kravos, Maribor

Aleksandrova cesta 13

Mlinarji!

R. prosa, ajde in jetmen kupite naiceneje pri A. VOLK, LJUBLJANA Realizirna cesta 24. Veletrgovina žita in moka.

Kurja očesa

Najboljše sredstvo proti kurjim očesom CLAVEN je mast

Dobite v lekarnah, drogerijah ali naravnost iz tvornice in glavne skladišča

M. HRNJAK

lekar — SISAK

Varujte se potvorb

Sirite „Slovenca“!

ZAHVALA

Ob prebridki smrti našega ljubljenelega soproga, očeta, brata, vsaka itd., gospoda

MIRKOTA KREGELJA

učitelja

izrekamo vsem onim, ki so blagopokojnega obiskovali in ga tolažili v dneh težkega trpljenja, iskreno zahvalo. Predvsem čutimo dolžnost izreči globoko zahvalo č. sestram usmiljenkam ter gg. zdravnikom za vso pomoč, potrebo in požrvalno nego, s katero so pokojniku lajšali trpljenje. Istotako bodi izrečena zahvala č. g. duhovnemu očetu za vso skrb in dušno tolažbo umrlemu.

Iskreno se zahvaljujemo mnogostevilnim darovalcem prekrasnih vencev in šopkov, združenim pevcom pod vodstvom g. Zorka Prelovca za prelepo, v srce segajoče petje, gospodu šolskemu nadzorniku I. Venturiniju, ki se je poslovil od pokojnega z ganljivim nagovorom, dalje pokojnikovim stanovskim tovarišem in tovarišicam ter vsem, ki so prihiti od blizu in daleč ter spremili prerano umrlega na njegovi zadnji poti.

Končno se zahvaljujemo vsem, ki sočustvujejo z nami in so nam izrazili sožalje na ta ali drug način. Vsem: Bog plačaj!

V Ljubljani, dne 26. avgusta 1932.

ZALUJOČI OSTALI.

Lorna Doone

Roman iz Exmoora

Na vse zadnje je bilo skoroda videti, da ona, vdova po navadnem kmetu, nima nikakršne pravice pritoževati se, ker so ti odlični gospodje smatrali za primerno, umoriti ji moža. Kajti vsi Dooni so bili, kar smo Exmoorski tepci dobro vedeli, visokega pokolenja; in pravkar smo dobili novo potrdilo, da vse, kar imamo, pripada po pravici tem gospodarjem nad nami. Potemtakem se je moja mati skoraj sramovala da se ni mogla vzdržati pritožbe.

Toda tedaj se je, kakor je sama pripovedovala, spomnila svojega dragega moža; pred oči ji je stopilo, kako ji je stal vedno ob strani, ko je objemal s svojo krepko roko, pa kako je imel rad slanine, ki mu jo je cvrla, in kako jo je hvalil zaradi tega — pa si ni mogla kaj, da se ji ne bi bile oči orosile s solzami.

Visok starec, sir Ensor Doone je stopil iz hiše. Na rokah je imel sirove, do komolcev mu segajoče rokavice, a v roki je držal cepin, ko da bi bil navaden dninar. Toda po njegovih ustih, obeh in hoji, predvsem pa po njegovem glasu bi bil celo otrok lahko sprevidel in čutil, da nima opravila z navadnim delavcem.

Beli lasje so mu padali p osužnji in ko se je ustavil in se ozrl na svojo mater, si ona ni mogla kaj, da se ne bi bila poklonila spričo njegovega mrkega pogleda.

»Dobra ženska, ti gotovo nisi naša. Kdo te je privedel semkaj? nedvomno naši mladini — no, preveč mi je že tega.«

Dasi je mrko gledal svojo zalo mater, se mu je vendarle poznalo po očeh, da mu je bila zaradi

svoje ljubkosti povšeči. Toda ona se je spričo svoje ljubezni in žalosti čutila razžaljeno v ženski časti in ga je ogorčeno narahlila:

»Dobro vem, kaj mislite. Vi izdajalec! Morilec! Strahopetec! Prišla sem semkaj po svojega moža.« Najprej ni mogla govoriti, kajti srce ji je bilo prepolno in besede so ji zamrle v grlu in ustih; samo svoje očitačje oči je ostro upirala vanj.

»Gospa,« je izpregovoril sir Ensor Doone iznova — kajti bil je gosposkega rodu, četudi je bil velik zlikovec — »odpustite mi. Stare oči mi pešajo, kajti drugače bi bil vse videl in vedel. Ako je vaš mož v našem ujetništvu, ga bom izpustil brez odkupnine, ker sem vas razžalil.«

»Sir,« je dejala moja mati, ki jo je spričo njegove vpljudnosti prevzela hipna žalost, »dovolite, da se malo razjočem.«

Starec je odstopil in videti je bilo, da mu je bilo znano, kako brez moči so ženske spričo takih slučajev. Ker se je tako neprisiljeno jokala, je bil prepričan, da so ji njegovi ljudje res umorili moža. Ker je tudi sam pri tem občutil žalost, se ni jezil nanjo, temveč ji je dovolil govoriti dalje.

»Nečastno bi bilo zame,« je rekla mati in zahtela v svoj novi rdeči robček, »zares nečastno, sir Ensor Doone, če bi koga po krivem obdolževala. Toda izgubila sem v resnici najboljšega moža, ki ga je Bog kedaj dal ženi; poznata sva se že, ko vam ne bi bil segel niti do pasu, da komaj do kolena, sir; nikoli mi ni rekel neprijazne besede, nikdar me ni prestrezal v govorjenju. Vso skrb za zelnino. Lahko sem zaklala pujska, kadar se mi je nino. Lahko se mzaklala pujska, kadar se mi je zdelo primerno in z dekletoma sem ravnala po svoji volji. Ne morem si misliti — oh, John, vse mi je tako čudno, saj si bil še zadnji teden edina moja sreča.«

Tu je moja mati iznova zahtela, ne sicer glasno, temveč bolj polihoma, ker je vedela, da se ne bo nihče znevil za njene solze. Nešteto dnevnih in tedenskih zadev ji je stopilo očes pred oči, zato se ji je čustvo poglobilo kakor pogašeno apno.

»To zadevo moramo preiskati;« takoj je moramo preiskati,« je odvrnil starec, ki je bil vkljub temu, da mu je bilo vse znano, malec ginjen, »Gospa, zaupajte Doonski časti, če se vam je res krivica zgodila; storil bom vse, kar je v moji moči. Stopite noter in se odpočijte, a jaz bom dal medtem zadevo preiskati. Kako je bilo vašemu novo obleko in kedaj in kje se je pripetila ta nesreča?«

»Jojmene,« je odvrnila moja mati, ko ji je ponudil stol, ki pa ni hotela sesti nanj; »v soboto večer sem bila še žena, gospod, in v soboto večer sem bila še dvoya in moji otroci sirote brez očeta. Mojemu možu je bilo ime John Ridd, sir, kakor je vsem znano; in ni ga bilo lepšega in boljšega moža v vsem Somersetu in Devonu. Vračal se je s sejma v Porlocku in je imel na svoji kljusi novo obleko zame in glavnik za v lase — oh, John, kako dober si bil do mene!«

Tu se je nanovo zamislila, si otrla solze in se nekam zagledala.

»Gospa, to je resna zadeva,« je dejal sir Ensor Doone ljubezno in dal spoznati svoje veliko zanimanje za zadevo. »Moji fantje so res malo divji, to priznam. Vendarle si ne morem misliti, da bi namenoma storili komu kaj hudega. Pa vendar — vendar, videti ste tako žalostni. Pokličite svetnika k meni,« je zaklical izpred hišnih vrat, na kar se je razlegel po dolini klic: »Pošljite svetnika k poglavarju.«

Svetnik Doone je stopil v hišo ko se moja mati še ni niti dobobra zavedala. In če jo je v trenotku, ko ji je moč velikih dogodkov razpršila smisel za

pravico in krivico, sploh moglo kaj spraviti v začudenje, je bil to pogled na tega svetnika. Bil je moč širokih pleč in nenavadne moči, toda za čevlji nižji od povprečne višine Doonov, ki jih bom pozneje opisal. Dolga siva brada mu je segala do usnjatega pasu. Velike obrvi so mu visele na lice kakor bršljan na okleščen hrast, a pod njimi so se mu bliskale velike rjave oči nalik molčeči sovi. Te oči je lahko po mili volji spreminjal, da so bile videti bodisi mrke ali pa žareče ko plamen. Odložil je svoj bobrovski klobuk in moja mati mu je poskušala pogledati v obraz; toda delal se je, kakor da je ne vidi.

»Svetnik,« je izpregovoril sir Ensor Doone, stoječ zravnano pred njim, »tukaj je ženska, ki je na dobrem glasu.«

»Oh, ne, sir, zgolj navadna ženska.«

»Dovolite gospa, da nadaljujem. Tukaj je ženska, svetnik, ki je v tem delu naše dežele na zelo dobrem glasu, in obtožuje Doone, da so ji umorili moža —.«

»Da, umorili so ga! Umorili so ga!« je zavpila moja mati. »To je gotovo, kakor se ni bil gotov noben umor. Oh, sir! Oh, sir! saj vam je znano.«

»Predvsem želim zvediti golo resnico o tem slučaju,« je dejal starec zelo slovesno. »Potem bom ukrenil po pravici, gospa.«

»Oh, prosim vas, prosim vas, gospoda, ne glejta za dobikom v tem slučaju. Bog v nebesih mi je priča!«

»Kaj je torej na stvari?« je vprašal svetnik.

»Stvar je takale,« je pojasnjeval sir Ensor in je držal roko nad materjo: »mož tele gospe je bil umorjen, kakor vse kaže, na njegovem povratku s sejma v Porlocku šele zadnjo soboto večer. Gospa, izvolite popraviti, ako sem kaj napačno povedal,«